

NAPILÓ

Előfizetés és postaköltség

negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinárMegjelenik
minden nap, hétfőn és
szombatnap utáni napokon is

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. MÁRCIUS 7.

66. SZÁM

CSÜTÖRTÖK

A szent tea

Pirquet bécsi orvosprofesszor öngyilkosságával kapcsolatban fantasztikus hír terjedt el az indusok szent teájáról, amely a világhírű gyermekgyógyász életére nézve összeomlását idézte elő. Észrevetve Pirquet egy merész tudományos kísérlet áldozata lett. A professzor husz évvel ezelőtt az indián törzsek között végzett orvosi megfigyeléseket és az ottani kuruzslók révén állítólag egy olyan kuruzslószert ismert meg, amely az emberi tetertőt a végtelenségig felfokozza. Visszatérve Bécsbe, kísérletezni kezdett az indiánok szent teájával és a szer hatását később önmagán is kipróbálta. A regényes hír terjesztői azt is tudni vélik, hogy a szent tea korbácsolta fel Pirquet képességeit és avatta nagynevű tudóssá. A csodás növénynek azonban, amelyet Pirquet a legnagyobb titokban tenyésztett birtokán, végzetes hatása van az emberi szervezetre: megacélozza az energiát, felgyújtja a munkakedvet, de varázshatalma csak bizonyos ideig tart s ennek letelével beáll a teljes összeroppanás. Pirquet kétségbeesve látta, hogy a pusztító mérgező hatása a szervezetét és a szörnyű következmények beteljesedése elől menekült a halálba feleségével együtt, aki szintén hozzászokott a szent tea élvezetéhez.

Nyilvánvaló, hogy a Pirquet-házaspár tragikus halálának ez a magyarázata romantikusan önkényes és Balzac »Szamárkör« című regényének alapgondolatát variálja. Akármilyen gazdag lehetőségek rejtőzködnek a modern kultúrától elzárkózott egzotikus vidékeken, a természettudományos gondolkodás nem tud hinni egy fűnek abban a büvölő erejében, amellyel a fáma az indiánok szent teáját felruhazza. De szimóolumnak mindenestre megkapó a szent tea eszméje, amelyben az emberiség ideáljai felé törő nagy elméknek a világtörténelem minden korszakán végigdübörgő tragikumai jelképeződik.

Pirquet a gyermekgyógyászat legnagyobbjai közé tartozott és az anyák ezrei foglalták háláiba a nevét, amiért gyermekeiket csodával határos módon megmentette az életnek. Kutatásainak eredményei revelációként hatottak az orvosi körökre világszerte és a bécsi nép a megbecsülés olyan magas polcára helyezte, hogy illetékes helyről az államfői méltóságot is felkínálták neki. Mi lehetett végbe ebben a grandiózus lélekben, hogy a dicsőség csúspontjáról levetette magát a megsemmisülés feneketlen örvényébe? Mi lehetett az, ami éjtápoló egyéjjel forrasztó munkára fűztele és micsoda titokzatos fluidum szívódhatott a vérébe, hogy hirtelen eldobta magát az életet ő, aki minden pillanatát az életmentésnek, a halandóság megfékezésének szentelte? Az indiánok szent teájáról szóló hírt mintha költő találta volna ki annak a lélektani rejtélynek szemléltetésére, amely abban a tényben nyilvánul meg, hogy a gyógyítás tudományának egy heroikus kiváltsága beállt a halál önkéntesei közé. Szent tea! Igen, ilyesvalami munkálhat a zseniben, aki lemond a mindennapi örömeiről, a könnyű fajsúlyú szórakozások cirógatóján melengelő derűjéről és az emberiség kimagasló céljainak szerzetésévé szegődik. Nem kell ezért a gyógyítól az indiánok közé menni, mert a magva benn szunnyad minden emberi lélekben és a fejlődés kiszámíthatatlan mozzanataitól függ, hogy kiből fog meg és kinek a tudásvágyát esigézza mondhatatlanul gyötrelmes szellemi erőfeszítésekre embertársai millióinak érdekében. Ugyanesek a szent teának tulajdonított rontáshoz hasonlít a hatalmas teljesítmények nyomán gyakran bekövetkező katasztrófális reakció, amely alatt annyi kivételesen termékeny alkotó szellem roskadt már össze.

Tekintet nélkül az indiánok szent teájáról elterjedt hír eredetére és jellegére, Pirquet annak a szent teának rabja volt, amely a haladás előharcosaiba, Emerson *representatív* man-jeibe a teremtés isteni lázát oltotta be. Pirquet mártírja lett a szent teának, amely évtizedeken át a súlyos betegek jöltevéjébe illesztte. A szent tea a kultúra felbecsülhetetlen értékű erőforrása és fáuma a nagyembereknek, akik akarva-nemakarva, kénytelenek inni belőle.

A Népszövetségi Tanács megkezdte a kisebbségi vitát

A szerdai ülésen nagyszámban jelentek meg a kisebbségek ismert vezetői Dandurand betértesztette a kisebbségi kérdéstről készített memorandumát Stresemann német külügyminiszter nagy beszédében szállt sikra a kisebbségi jogvédelem érdekében és tanulmányi bizottság létesítését sürgette Zalesky lengyel külügyminiszter délután válaszolt Stresemann beszédére

„A Népszövetség önmagát pusztítja el, ha nem teljesíti a kisebbségi garanciákban vállalt kötelezettségeit“

Genéből jelentik: A Népszövetségi Tanács szerdai ülése iránt minden oldalról óriási érdeklődés nyilvánult meg és a kisebbségi vita nagy közönséget vonzott az ülésterembe.

A nemzetközi kisebbségek ismertebb vezetői nagy számban jöttek el a szerdai ülésre

és főleg a felszólaló német kisebbség vezetői voltak nagy számban képviselve. Megjelent a Népszövetségi Tanács szerdai ülésén *Willan* dr. az olaszországi szláv kisebbség vezetője és a kisebbségi konferencia elnöke, valamint *Mocin* dr., a zsidó nemzeti kisebbség vezetője is helyet foglalt a hallgatóság padsoraiiban.

Az ülést pont fél tizenegy órakor nyitotta meg *Scialoja* elnök. A tanácskozás zárt üléssel kezdődött, amelyen a Népszövetségi Tanács tudomásul vette a jogi bizottság jelentését Litvánia és Jugoszlávia kérelme ügyében. A jogi bizottság arra a megállapításra jut, hogy

az érdekelt államoknak sem a kisebbségi panaszjárás, sem a jogvédelem kérdésében nem adható meg a tanácskoráson való részvétel joga.

A kisebbségi államoknak mindenestre továbbra is jogukban áll, hogy az esetleges egyezményeket ne ratif

fikálják, hanem visszautasítsák. A zárt ülésen megállapították a kisebbségi vita szónokainak sorrendjét is. Háromnegyed tizenkettőkor ért véget a zárt ülés és addig a Népszövetség nagy üvegtermét az érdeklődők óriási tömege az utolsó helyig megtöltötte.

Dandurand memorandumja a kisebbségi kérdés rendezéséről

A nyilvános ülés megnyitása után *Scialoja* elnök nyomban *Dandurand* kanadai tanácsagnak adta meg a szót. Dandurand felolvasta a kisebbségi kérdésben készült memorandumát, amely abból az álláspontból indul ki, hogy

a kisebbségi garanciákat nem azért teremtették, hogy előkészítsék a kisebbségek asszimilációját, hanem azért, hogy biztosítsák az egymással együttélő különböző fajok kulturális és etnológiai szabadságát.

Dandurand a tanács asztalára helyezte a memorandumot, majd arról beszélt, hogy a közvélemény nem értelmezi helyesen a memorandum lényegét. Hangsúlyozta, hogy memorandumát azért készítette és azért terjeszti a Népszövetségi Tanács elé, hogy minél nagyobb nyilvánosságot biztosítson a kisebbségi kérdés megvitatásának.

Stresemann külügyminiszter nagy beszéde

Stresemann német birodalmi külügyminiszter emelkedett ezután szólásra. Nagyhatású beszédében elsősorban rámutatott a kisebbségi probléma történelmi fejlődésére a világháború előtt és különösen a világháború után.

— Amiről beszélni akarok — mondotta — az elsősorban az érvényben levő szerződések és kisebbségi deklarációk alapján előállt helyzet.

Ezek a szerződések és kisebbségi deklarációk a Népszövetséget különböző garanciákra kötelezik,

amelyeket szintén részletesen meg akarok világítani. Hangsúlyozta, hogy nem elsődleges vagy másodlagos szempontokból akarja megítélni a dolgokat, azonban látja, hogy a Népszövetségnek a kisebbségi problémával szemben elfoglalt álláspontját legjobban az mutatja, hogy milyen formai eljárással kezelik a kisebbségek ügyeit. Hangsúlyozta, hogy

nem szabad megengedni, hogy egyre szélesebb körökben terjedjen az a szkepszis, amely az utóbbi években felszínre került, a Népszövetségnek az a feladata, hogy megmutassa: van felelős a népek életében.

a népek felléle törnek és nem halandók elcsúszni a rezignáció és a pesszimizmus posványában.

A kisebbségi problémát eddig csak részletkérdésekben hozták a Népszövetség elé, ami könnyen arra vezethet, hogy lebecsüljük a valójában messzemenő nemzetközi jelentőséggel bíró kérdéseket is.

A kisebbségek jogvédelmének garanciái azelőtt a nagyhatalmak kezében voltak, ami azonban hamarosan teljesen hatástalannak bizonyult. Éppen ezért a kisebbségi védelmet a Népszövetségre bízta. A Népszövetségben képviselt hatalmak jogáról és kötelezettségéről van szó és ezeknek a hatalmaknak különös figyelmet kell fordítani a kisebbségi védelemre.

Stresemann ezután a petíciós eljárásra tért át. Kétségtelen — mondotta — hogy

a garanciák nem merülhetnek ki olyan konkrét esetek előkészítésében, amelyeknél már megtörtént vagy pedig fenyegető kisebbségi jogsérelmeknek a Népszövetség tudomására. A garanciáknak állandóan kell lenniük

és egyszer már tisztázni kell azt a kérdést, hogyan lehetne a Népszövetséget állandóan tájékoztatni a kisebbségi helyzetről.

»A kisebbségi védelem a béke garanciája«

Stresemann ezután így folytatta beszédét:

A népszövetségi garanciákhoz való folyamatosan nem lehet illetéktelen politikai beavatkozást látni más államok belső ügyeibe. A népek egymásközti békéje annál biztosabb alapokon nyugszik, minél kevesebbszer hatol a világ közvéleményének szívébe a kultúrelétkben fenyegetett kisebbségek jajkiáltása.

A gyakorlati petíciós eljárás legnagyobb baja, hogy a panasztevő kisebbségek sohasem tudnak meg semmit panaszuk eredményéről és még kevésbé saját kormány állásfoglalásáról. Ha a Tanács nem tudja elhatározni magát arra, hogy közvetlenül tudassa a kisebbségekkel a konkrét tárgyalások eredményét, megtehető ezt kerülő úton is azzal, hogy

az egész panaszjárásnak teljes nyilvánosságot ad.

Arról is szó lehet, hogy kiegészítő közléseket kérnek az illető kisebbség valamely hivatott képviselőjétől vagy más szakértőktől.

— Dandurand tervét, a hármastanácsnak tanács-albizottsággá való kibővítését, minden körülmények közt tovább kell fejleszteni. Semmiesetre sem szabad szem elől téveszteni, hogy a hármastanácsot okvetlen ki kell bővíteni. Ehhez elsősorban az kell, hogy revidéjják a korlátozó határozmányokat, amelyek szerint a hármastanács tagjai csak bizonyos államok képviselőiből kerülhetnek ki. Nem

szabad megvonni az illető államok objektívításába vetett bizalmat azoktól a kormányoktól, amelyeket méltóknak találunk arra, hogy a Tanács tagjai közé tartozzanak. A tanácselnök tapintatára kell bízni, hogy mely tanácsstagokat kéri fel egyes esetekben a kérdés előzetes tanulmányozására. Azzal természetesen már cleve is tisztában kell lennünk, hogy

a legjobb formai eljárás sem segít, ha nincs tisztázva az a kérdés, hogy milyen célt szolgálnak végeredményben a Népszövetség garanciái és milyen szellemben gyakorolják ezeket a garanciákat.

— Amit akarok és amit nyomatékosan figyelmébe ajánlok a Tanácsnak, az elsősorban azoknak a lehetőségeknek gondos megvizsgálása, amelyek már most adva vannak és amelyeknek révén jelentékenyen meg lehet javítani a kisebbségi petíciók elbírálásánál követett formai eljárást. Másodsorban azt kérem, hogy

térjen el a Tanács attól az eddigi szokástól, hogy az érdekelt államokat egyszerűen kikapcsolja a vitából.

Ezeket az államokat szintén be kell vonni a kisebbségi probléma elintézésébe. Harmadsorban azt kell megvizsgálni, hogyan tud megfelelni a Népszövetség a vállalt garanciákból származó kötelezettségeinek a petíciók keretén túlmenően. Végül arra is sulyt helyezek, hogy tisztázassék a Népszövetségi garanciák elvi oldala is. Tisztában vagyok azzal, hogy

az ebből származó feladatok sokkal terjedelmesebbek és sokkal fontosabbak, semhogy már a folyó tanácsülésen elintézését nyerhetnének.

Ezt a feladatot azonban el kell végezni és a munkát haladéktalanul meg kell kezdeni. A legjobb módszerek azt találok, hogy

alakítsanak külön tanulmányi bizottságot, amely összetételénél fogva kellő tekintéllyel és szakértelemmel rendelkezik.

A tanulmányi bizottságnak lehetőséget kell nyújtani arra is, hogy érvényre juttassa a kisebbségi kérdésnél számbajövő valamennyi szempontot.

»Egyaránt változik emberek, államok és népek sorsa«

Stresemann külügyminiszter ezután a következőképpen folytatta beszédét:

— Meg kell állapítanom, hogy

Zalesky, Titulescu és Chamberlain beszéde

A Népszövetségi Tanács délutáni ülése iránt is óriási érdeklődés nyilvánult meg és a hallgatóság padsorai is zsúfolva voltak, amikor Scialoja elnök délután négy órakor újból megnyitotta az ülést és Zalesky lengyel külügyminiszternek adta meg a szót.

A várakozás ellenére Zalesky egész röviden nyilatkozott. Ismertette a kisebbségi garanciák kérdésében elfoglalt lengyel álláspontot és hangsúlyozta, hogy a kisebbségi szerződéseket és a kisebbségek panaszainak elbírálására szolgáló eljárást annak idején a Tanács a kisebbségi államok hozzájárulásával emelte határozattá, amiért is a fennálló rendszert most is csak a kisebbségi államok hozzájárulásával lehet módosítani.

Dandurand javaslatai — mondotta — túlnőnek a kisebbségi szerződések keretein és épen ezért azt indítványozta, hogy

összük ki a javaslatokat előbb egy előadónak, aki aztán a Népszövetségi Tanács két másik tagjával együttesen dolgozzon ki jelentést a Népszövetségi Tanács számára.

A kisebbségi szerződések célja az, hogy összehangba hozzák az új államok viszonyait — mondotta Zalesky — és konszolidálják ezeket a viszonyokat. Ha egyre messzebbmenő privilégiumokat követelnek a kisebbségek számára, ugy ennek a célnak épen az ellenkezőjét fogják elérni.

Ezután Titulescu, a román delegáció vezetője szólalt fel.

Titulescu a román kormány nevében mindentmondóan csatlakozott a lengyel álláspontozás és Zalesky javaslataihoz.

Hangsúlyozta, hogy külön bizottságnak kell megállapítani, vajon Dandurand javaslatai túlmennek-e az eddigi kisebbségi kötelezettségek keretein vagy sem.

Chamberlain angol külügyminiszter szólalt fel ezután. Mindenekelőtt a hármas bizottság működéséről beszélt mondván, hogy nem akarja ugyan teljes egészében védelmébe venni a hármas bizottság tevékenységét, az a tény azonban, hogy eddig még a Tanácsnak egyetlen tagja se hozta a Tanács elé a hármas bizottságban tárgyalt kérdések egyikét sem, mindennél jobban bizonyítja, mily gondossággal és igazságossággal látja el a hármas bizottság feladatát.

A kisebbségi panaszok elbírálására és nyilvánosságának kibővítésére irányuló javaslatokat Chamberlain nem utasította vissza, felhozott azonban több aggodalmat, amelyeket egyre-másra hangoztatnak a kisebbségi államok részéről.

Lesznek bizonyos államok, amelyek a nyilvánosság teljes színe előtt sokkal kevésbé lesznek hajlandók en-

a közvélemény a Népszövetségi Tanács kisebbségi vitájának tagadhatatlan aggodalommal nézi.

minthogy a kisebbségi probléma felvetése a Népszövetségben minden bizonytalanságos küzdelemre vezetne a különböző felfogások képviselői között. Mindentmondóan ezt a nézetet.

A Népszövetség azonban önmagát pusztítja el, ha megdönti azt az alapot, amelyből a kisebbségi jogvédelem megerősítésével egykor elindult.

Örömmel láttam, hogy Franciaország képviselője a Tanács decemberi ülésén olyan határozottan csatlakozott a kisebbségi jogvédelem elvéhez. Ebben az örömben mindenkinek osztoznia kell. Itt nem lehet különbség érdekelt és nem érdekelt nemzetek között.

Népek életében örök a változás folyton változik a népek egymáshoz való viszonya. Változik a hatalom is és mindig voltak idők, amikor egységes kultúrközösségekben élő népek idegen uralom alá jutottak.

A történelem mindenben igazolja Goethe szavait: »Egyaránt változik emberek, államok és népek sorsa.«

A Népszövetség azért alakult meg és azért teremtette meg a nemzeti kisebbségek jogvédelmének garanciáit, hogy megtörténjék a kiegyenlítődés,

hogy esökkenjen az új helyzet által előállt feszültség.

A Népszövetség feladata, hogy örökre biztosítsa a békét és igazságot szolgáltatson különböző fajta, különböző nyelvű és különböző vallású emberek között.

Ez az ideál, amely felé az emberiség törekszik, anélkül, hogy valaki valaha is állítaná, hogy az emberiség el is éri egykor ezt az ideált. Paragrafusoknál és egyéb kötétségeknél az örökkévalóság szempontjából sokkal fontosabb, hogy biztosítható lesz-e a béke azáltal, hogy igazat szolgáltatnak mindazoknak, akik sikraszállanak életük jogaiért, nyelvükért, ideáljaukért és hitükért.

Stresemann beszédét, amelyet németül mondott el, ezután francia és angol nyelvre fordították. A Tanács tagjai feszült érdeklődéssel hallgatták a német külügyminiszter beszédét és Stresemann nagy retorikai teljesítménye a közönségre is mély hatást tett. A Tanácsülést ezután félbeszakították és folytatását délután négy órára tűzték ki. A délutáni ülés első szónoka Zalesky lengyel külügyminiszter.

gedményekre, mint a jelenlegi eljárás mellett, tekintettel arra, hogy különösen ügyelniük kell presztiázus megővésére.

Chamberlain ezzel be is fejezte beszédét, amely minden tekintetben rendkívül óvatos volt. Dandurand és Stresemann javaslatait egy szóval sem támogatta, ellenben hozzájárult ahhoz a javaslatoz, hogy az egész kérdés-komplexumot előadói bizottság elé kell utalni részletes tanulmányozás végett.

A lengyel kormány válasza az Ulitz felsősziléziai német képviselő letartóztatása elleni panasz ügyében

Genéből jelentik: A Népszövetség főtákkári hivatala közölte annakidején a lengyel kormányval az Ulitz felsősziléziai német képviselő letartóztatása ügyében hozzáérkezett panaszt. A lengyel kormány már eljuttatta válaszáat a Népszövetség főtákkársághoz és megállapítja, hogy

Ulitz képviselőt azért tartóztatták le, mert az engedelmesség megtagadására hívta fel azokat a németeket, akik Lengyelországban katonai szolgálatot teljesítenek.

E miatt bünyői eljárás indult ellene és ezért sem a lengyel kormány, sem semmiféle külföldi fórum nem avatkozhatik olyan ügybe, amely bírói eljárás alatt áll.

Chamberlain szerint a kisebbségi védelem en az eljárás némi javításra szorul

Londonból jelentik: A Times közli Chamberlain angol külügyminiszter nyilatkozatát, amelyben azt a reményét fejezi ki, hogy a kisebbségi vita minden heveség nélkül fog lefolyni és meg fogják érteni hogy nem az egyes államoknak egymás elleni vádjairól lesz szó.

A vita kizárólag a kisebbségi eljárás szabályozására fog szorítkozni és nem fognak szóhozoni konkrét panaszokat.

Chamberlain azt hiszi, hogy a kisebbségi védelem terén az eljárási szabályok némi javításra szorulnak,

noha vannak bizonyos előnyei is, de ezekről nem lehet teljes mértékben tudomást szerezni, mert eddig nem adtak ki jelentést a Népszövetséghez küldött összes panaszokról.

Ossudski párisi csehszlovák követ tiltakozik a kisebbségek jogainak kiterjesztése ellen

Genéből jelentik: Az egyik genfi lap szerda reggeli számban közli Ossudski párisi csehszlovák kö-

vet levelét, amelyet február 27-ikén küldött a lengyel külügyminiszternek. A levélben

Ossudski a legelőször tiltakozik az ellen, hogy a kisebbségek jogait kiterjesszék és hogy javítsanak a kisebbségi panaszok elbírálásánál eddigi módszerén.

Ossudski szerint a Népszövetségi Tanácsnak nem áll módjában, hogy többségi határozattal bármit is változtasson a jelenlegi helyzeten és ezt csak abban az esetben teheti meg, ha a Tanács meghallgatná az érdekelt államok képviselőit is.

A beogradi görög követ esőtörtőkön utazik Genibe

Beogradból jelentik: Polichronidesz beogradi görög követ esőtörtőkön utazik Genibe, hogy Karapanosz görög külügyminiszterrel és Kumanudi jogszólv helyettes külügyminiszterrel tanácskozásokat folytasson a jugoszláv-görög barátsági szerződésről és beszámoljon az athéni tárgyalásokról.

Szaboties Milán külügyminiszteri tanácsos Genibe érkezését már esőtörtők reggelre várják. Szaboties ugyancsak az athéni tárgyalásokról fogja informálni Kumanudi helyettes külügyminisztert.

A munkaadók tíz, az alkalmazottak nyolc órai munkaidőt követelnek

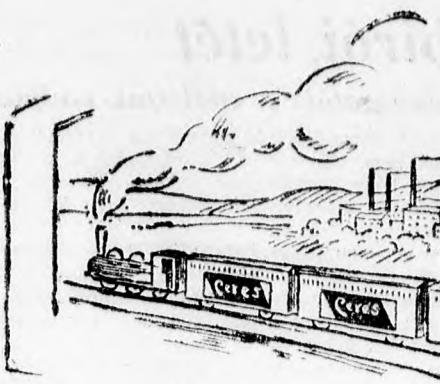
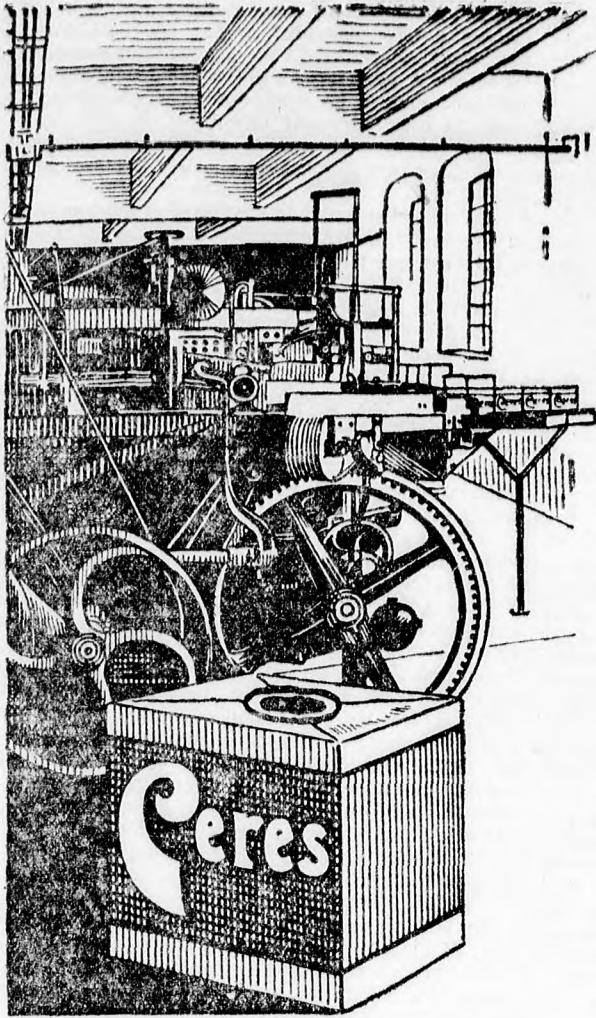
A noviszadi kereskedelmi kamara titkárnak nyilatkozata a zagrebi ankétról

Vasárnap Zagrebban az üzletek zárórarendelete és a kereskedelmi és kisipari alkalmazottak munkaideje ügyében nagyfontosságú tanácskozások voltak, amelyeken dr. Drinkovics Máté szociálpolitikai miniszter elnökelt. Az ankétben a Vaidaságot — mint ismeretes — dr. Mirkovics Mijó noviszadi, Sztanojevics Alekszander beszkerekli kereskedelmi kamarai titkárok, Krajaevics Gyula noviszadi kereskedő és Nikolics Alekszander noviszadi munkáskamarai titkár képviselték.

Dr. Mirkovics Mijó kamarai titkár a zagrebi ankétekről a következőket mondotta munkatársainak:

— Dr. Drinkovics Máté szociálpolitikai miniszter Zagrebba két ankétet hívott egybe, egyiken csak a munkaadószervezetek, a másikon a munkaadó és munkásszervezetek képviselői vegyesen voltak jelen. Az ankéteknek az volt a céljuk, hogy az érdekeltek kifejhessék álláspontjukat az üzletek zárása és nyitása, továbbá a kereskedelmi és kisipari alkalmazottak munkaideje kérdésében. munkaadói értekezlet, melyet külön tartottak meg, az üzletek tízenkét órán át való nyitvatartását követelte, míg az alkalmazottak munkaidejét tíz órában kívánta megszabni. En a kamara nevében azt az álláspontot képviseltem, hogy olyan városokban és községekben, amelyeknek kimondottan mezőgazdasági, vagyis agrárjellegük van, ne korlátozzák az üzletek nyitvatartásának határidejét, mert ilyen városokban és községekben a mezőgazdasági munkások teszik ki a vásárlók legnagyobb részét és azok vagy kora hajnalban, vagy a munkáról hazatérve, késő este szerzik be szükségleteiket. Sikraszállottam amellett is, hogy a községekben, amikor a hetivásár vásánapra esik, az üzletek egész napon át nyitvatarthatók legyenek, nemkülönben azt kértém, hogy az üzletek záróját illető rendeletet a kereskedelmi miniszter hozassa ki és ugyancsak a kereskedelmi miniszter legyen illetékes annak keresztülvételét legfelsőbb fokoz ellenőrizni, a szociálpolitikai miniszter viszont szabályozza az alkalmazottak munkaidejét és gondoskodik annak betartásáról. Végül azt kívánta a munkaadóértekezlet, hogy az üzletek nyitvatartási idejét a főbb városban a városi hatóságok, az egyes szakmákkal egyetértve, szakmánként állapítsák meg. A miniszter, értesüléseim szerint, a kérelmekkel szemben jóakarattal álláspontot foglal el. A szociálpolitikai miniszter még ebben a hónapban elkészíti a végleges rendeletet. Érdekes volt a miniszternek az a nyilatkozata, hogy a jugoszláv életben új korszak kezdődött, miért is szünetlenek meg az eddigi osztályellentétek és mindannyian fogjanak össze a közös cél elérése érdekében. A munkások képviselői a munkaidőt napi nyolc órában kívánják megállapítani és nyomatékosan hangoztatták, hogy ezt a munkaidőt nem lehet meghosszabbítani, mert az különben sem volna produktív. Az ankétek résztvevői azzal a meggyőződéssel távoztak, hogy a miniszter olyan megoldást fog keresni és találni, amely mind a két fél érdekeit a lehetőség szerint összeegyezteti.

**A BÁCSMEGYEI
NAPLÓ - RA**
bármelyik naptól kezdve
lehet előfizetni s az
előfizető részesül a
könyvkezdvevényekben

C s o d a m ű,
a modern technika
vivmánya ez a cso-
magológép, amellyel
évente több millió da-
rab elszállításra kész
»Ceres«-ételzsir-
kockát csomagolnak.

Tiszta a nyersanyaga, tiszta
a gyári berendezése és tiszta
az előállítási módja, követ-
kezésképpen tökéletesen tiszta
a pompás »Ceres«-ételzsir is.

»Ceres«-ételzsir szavatoltan
tisza kókuszszir, roppant
izletes, könnyen emészthető,
rendkívül kiadós, szagta-
lan és határtalanul tartós.

»Ceres«-ételzsir

További enyhülés várható az időjárásban

Európa északi részén és a Ballánon újból csekély lehülés állt be

A hőmérsékleti viszonyokat a nappali napsütés és az éjjeli kiengázás viszonya szabályozza. Nappal a napsütés hatására erősen melegszik az idő és az ország északi részében fagypont fölé emelkedett a hőmérséklet. Az éjjeli lehülés még mindig igen erős. Anhol azonban éjjel némi felhősödés jelentkezett, ott az rögtön mérséklőleg hatott.

Ami az európai helyzetet illeti, *újabb csekély*

méretű lehülés állott be, főleg a Balkánon. Lembergben —13, Tarnopolban —20 fokig süllyedt a hőmérséklet. Észak-Európában sokhelyütt erősen —20 fok alatt van a hőmérséklet. Moszkvában —26, Észak-Svédországban —25 fokot mértek szerdán reggel.

A meteorológiai intézet prognózisa szerint változó idő várható csapadékhullással és enyhüléssel.

Éles harcok a lengyel alkotmány- módosítás körül

A baloldali ellenzék a kormánnyal egyidejűleg külön alkotmányreformtervezetet terjeszt a parlament elé — Az összes volt lengyel hadügyminiszterek rágalalmazásért beperlik Pilsudszki marsallt

Varsóból jelentik: Az alkotmánymódosítás körül megindult parlamenti harc teljes erővel folyik. Pilsudszki marsall múlt heti beszéde, amelyből a baloldali pártok azt a következtetést vonták le, hogy a diktátor most végleg le akar számolni a parlamenttel, arra készítette a baloldali ellenzéket, hogy maga is alkotmányreformtervezetet dolgozzon ki, amelyet a kormány alkotmánymódosító javaslatával egyidejűleg fog benyújtani a parlamentnek.

A baloldali ellenzék tervezete erősen megszorítja a köztársasági elnök hatáskörét, amit a kormány reformtervezete jelentősen bővít. Az ellenzék azt követeli tervezetében, hogy a köztársaság elnökét külön nemzetgyűlés válassza meg és eítsék el a kor-

mány javaslatában tervbe volt népszavazást. Az ellenzék tervezet szerint a köztársasági elnöknek kötelességévé kell tenni, hogy legkésőbb harminc napon belül szentesítse a szeim által megszavazott törvényeket.

Az ellenzéki alkotmányreform-javaslat szerint a köztársaság elnökét rendkívüli hatáskörrel és teljes hatalommal csak egész kivételes esetekben lehet felruházni és akkor is csak a parlament kétharmad többségének hozzájárulásával.

A tervezet az egyház és állam szétválasztását, a címek, rangok és kiüntetések megszüntetését követeli és

szökecsen rendezni akarja a kisebbségi kér-

dést is olyképp, hogy a zárt nyelvterületen élő kisebbségeknek teljes területi autonómiát akar adni.

Igy elsősorban az ukrániai és a fehérorosz kisebbségeknek.

Pilsudszki marsallnak a múlt héten a parlament pénzügyi bizottságában mondott beszéde miatt, amelyben kijelentette, hogy minden eddigi hadügyminiszter lopott az állam pénzéből.

az összes volt lengyel hadügyminiszterek elg-tételt követelnek Pilsudszkitől.

Gróf Sceplizky volt hadügyminiszter feltűnést keltő nyílt levélben válaszol most Pilsudszkinak és

felszólítja az összes volt hadügyminisztereket, hogy együttesen pereljék be rágalmazásért Pilsudszkit.

Nem tűrhetjük, — írja a nyílt levél, — hogy a tábornagy azt állítsa rólunk, hogy loptunk a hadügyminiszterium pénztárából és a pénz kokottokra költjük. Felszólítjuk Pilsudszkit, hogy lépjen a bíróság elé bizonyítékaival, ha ilyenekkel rendelkezik.

Álarcos rablók garázdálkod- nak Zemun mellett

Egy éjszaka három helyen törtek be a rablók

Zemunból jelentik: Szerdára virradó éjjel vakmerő rablók garázdálkodtak a Zemun mellett Poresi községben. Egy héttagnú álarcos rablóbanda az éjszaka folyamán három módos gazdálkodó házába hatolt be. Éjjeltájban Buchhalter Rudolfi gazdálkodó házába törtek be a banditák és kényszeríteni akarták a gazdát, hogy adja át nekik otthon őrzött pénzét és értéktárgyait. Amikor Buchhalter erre nem volt hajlandó, guzbakötötték a szerencsétlen embert és addig ütötték, míg el nem vesztette eszméjét. Ezután feltörték a fiókokat és szekrényeket és az ott talált pénzt és értéktárgyakat magukkal vitték.

Imen a szomszéd házában lakó Girs községi aljegyzőhöz törtek be a rablók. Az aljegyzőt is felszólították, hogy adja elő pénzét és amikor ez ellenszolgált, az álarcosok egyike revolvert rántott és rálőtt Girsre, akit a bandita golyója a vállán talált el és súlyosan megsebesített. Itt is feldúlták a berendezést és nagyobb összegű pénzt raboltak el.

Az aljegyző házából Erszki Liubomir gazdálkodónál tetek látogatást az álarcos éjszakai vendégek. Erszkit úgy összeverték, hogy az súlyos belső sérüléseket szenvedett, pénzt azonban az egész lakásban nem találtak.

A esendőség az álarcos rablók kézrekerítésére erőlyes nyomozást indított, amely azonban ezidétig még nem vezetett eredményre.

300.000 dinár helyett — ujságpapiros

Rómában letartóztattak egy szubotical származású gazdálkodót, aki furfangos módon károsított meg egy sajkásszvetiváni birtokost

Novisadról jelentik: Furfangos gonosztevő kézrekerüléséről kapott értesítést a noviszadi ügyész. Plavics György sajkásszvetiváni gazdálkodó 1924 augusztus 5-ikén a noviszadi Mozdony-szállodában megismerkedett egy Sejatovics György nevű állítólagos szubotical gazdálkodóval, aki beszélgetés közben elmondta új ismerősének, hogy Kotorban egy nagyobb vízű építésre kapott megbízást, de 300.000 dinárja hiányzik még ahhoz, hogy befejezhesse a munkálatait, Csábító színekkel csesztelte Plavics előtt a várható hatalmas nyereséget és néhány óra alatt sikerült rávennie a gazdálkodót arra, hogy társuljon vele és boesassa rendelkezésére a hiányzó összeget. Plavics nyomban át is adta a pénzt Sejatovicsnak, aki a bankjegyeket Plavics szemeláttára egy két kulcsra járó kazettában helyezte el. Kijelentette, hogy a kazettát csak mindkét kulccsal együttesen lehet felnyitni, majd lezárta a szekrénykét, az egyik kulcsot zsebre tette, a másikat pedig megőrzés végett Plavicsnak adta át. Ezután azzal az ürüggyel, hogy dolga van a városban, eltávozott.

Amikor az új társ néhány óra elteltével sem tért vissza, Plavics gyanút fogott és felvitte a kazettát a rendőrségre, ahol azt felnyitották és legnagyobb meglepetésükre pénz helyett ujságpapirokat találtak benne. Rögtön detektívek indultak szét a városban, hogy Sejatovicsot előállítsák, a csuló azonban már elmenekült. Az elmúlt év novemberében a jugoszláv hatóságok közözelele alapján a párisi rendőrség letartóztatta Sejatovicsot, de mivel a büntény a francia törvények szerint ekkor már elévült, a csalót csakhamar szabadlábra helyezték. Sejatovics Párisból Olaszországba tette át székhelyét, de Rómában a rendőrség letartóztatta és a letartóztatásról diplomácián uton értesítette a jugoszláv hatóságokat. Sejatovics ellen kihatási eljárás indult.

Az eltűnt birói letét

A szombori törvényszék volt irodaigazgatója a vádlottak padján

Érdekes bűnpör tárgyalását kezdte el szerdán délután a szuboticei törvényszéken Pavlovics István törvényszéki elnök büntető tanácsa. A vádlottak padján Dobrenov Szevány nyugalmazott szombori törvényszéki irodaigazgató ült, akit az államügyészség azzal vádolt, hogy a szombori törvényszék pénztárából öt-ezer dinárt elcsikasztott és 30.115 dinárt ellopott. A vádlott kérelmére a noviszadi semmitörvényszék a bűnpör tárgyalására a szuboticei törvényszéket delegálta.

A büntető tanács elnöke Pavlovics István törvényszéki elnök volt, szavazóbírák Starcevic Mátó és Hadzsi Kosztics Koszta törvényszéki bírák. A közzéadott *Makszimovics Szevetiszláv* vezető államügyész képviselte, a védelmet dr. Zsanc Vinkó szombori ügyvéd látta el.

A tárgyalás megnyitása után az elnök felolvasta a vádiratot, amely szerint Dobrenov Szevány azzal vádolják, hogy mint irodaigazgató és az elnöki letétek kezelője elcsikasztott öt ezer dinárt, amit Sauer Pál külföldi állampolgár egy bűnpörben letétként a bélyegilleték fedezésére elhelyezett. Ez a pénz a vád szerint az irodaigazgató kezén nyomtalanul eltűnt. A másik vád az, hogy a zagrebi járásbíró által Mészáros János csődügyében pénzeszelelvén elhelyezett letétét a pénzeszelelvényből ellopta. A vádirat harmadik pontja szerint három tanúnak tanúzási költség címen kiutalt kétszázhetvenkilenc dinárt, de Dobrenov ebből csak egy tanúnak adott át kilencvenkilenc dinárt és a száználvalóval dinárt megártotta magának.

Az elnök kérdésére a vádlott kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Elmondotta, hogy 1896-ban került, mint napidíjas a törvényszékhez és a háború után telegkönyvvezető lett, majd Konyovics Dániel volt törvényszéki elnök megbízta az irodaigazgatói teendőket ideiglenes vezetésével. Hangsúlyozta a vádlott, hogy ő Konyovics elnöksége alatt senkivel sem vette át a pénztárat és szerinte a letéteket Dobrenov Leposzava, egy közeli rokona, aki ugyanott volt hivatalban, kezelte, mindaddig, amíg Masirevics Bogdán dr. nem lett a törvényszék elnöke.

Konyovics Dánielt ugyanis közjegyzőnek nevezték ki és ekkor az ő jelenlétében Masirevics Bogdán dr. akkori bíró vette át az elnöki reszortot. Masirevics Bogdán dr. az ő jelenlétében mindent átvett és akkor adta át Masirevicsnek a pénztárszekrény kulcsait is. Ez 1921 nyarán történt.

A vádlott ezután részletesen ismertette a letétek-kezelési rendszert. Elmondotta, hogy minden hat hónapban kimutatásokat készített a régi letétekről és az egyes referenciáknál sürgette a letétek kizárását. Letéteket csak bírói végzés alapján fizetett ki. Irodaigazgató 1928 március 3-ig volt, amikor saját kérelmére nyugdíjazták. Helyére Mándics Péro bírósági irodatiszter nevezték ki igazgatónak, akinek ő a pénztárat és az egész irodát átadta. Március 3-án mentették fel hivatalától és a hivatalátadás március 12-ike és 17-ike között folyt le. A hivatalátadás úgy történt, hogy a berítékekben elhelyezett letéteket kivette a Wertheim-szekrényből, a pénzt átválta és azt átadta Mándics Péronak, aki a pénzt szintén átválta. Erről Engusz Ilona tisztviselő készítette el a jegyzőkönyvet.

A pénztáratadás előtt — mondotta a vádlott — a Wertheim-kassza középső kulcsát átadtam Mándicsnak, az alsó és a felső zár kulcsát pedig magamnál tartottam. Sem ő, sem én egyedül nem tudtuk kinyitni a kasszát.

A vádlott a továbbiakban elmondotta, hogy ő hiánytalanul átadta a letéteket Mándicsnak és nem vonható felelősségre azért, ami Mándics működése alatt történt. Akkor az 5000 dináros és a 30.115 dináros letét is benne volt a pénztárban.

Pavlovics István elnök ezután a régi letétkönyvet tárta a vádlott elé. A könyvben ugyanis egy rovatban két folyó szám áll. Az egyik 111. szám és nyomban utána következik a 114. számú letét, amely a 30.115 dinárra vonatkozik. Ez a letét 1926 szeptember 15-ikén érkezett és a vádlott saját bevallása szerint csak hónapok után vezette be a letétkönyvbe, akkor is olyan helyre, ahol azt alig lehetett észrevenni és nem arra a helyre, ahová kellett volna.

Az elnök kérdésére a vádlott kijelentette, hogy a pénztárszoba kulcsa az átadás idején nála volt és azt a Wertheim-kassza többi kulcsával együtt akkor adta át az új igazgatónak, amikor az átadás megtörtént.

Pavlovics István elnök ezután tíz perc szünetet rendelt el, majd a tanúhallgatásokat kezdték meg. Elsőnek dr. Masirevics Braukot, a szombori törvényszék elnökét hallgatta ki a bíróság tanúként. A törvényszéki elnök kijelentette, hogy ő a pénztár kulcsait sohasem látta és nem is adta át a vádlottnak. A bíróság szembesítést rendelt el, de mindketten megmaradtak eredeti állásuk mellett.

A tanu elmondotta, hogy 1921. novemberig Popics Bozsádár volt a letétek kezelője. Nem tudja, hogy kinek adta át hivatalát, mert abban az időben vizsgálóbíró volt. 1921. július közepén vette át hivatalát és akkor már a vádlott kezelte a pénzt és ő volt az irodaigazgató is.

Az elnök: Tartott ön pénztárvizsgálatot?

A tanu: Nem. Megbízta az igazgatóban. Ismerem gyermekkorom óta. Iskolatársak is voltunk. Tudtam, hogy nem szegény ember, de később, amikor a vizsgálat már folyt, hallottam, hogy kártyázni szokott.

A tanu elmondotta még, hogy március 3-ikán mentette fel a nyugalmazott igazgatót és csak akkor tűnt fel neki, hogy a vádlott napról-napra halasztgatta hivatala átadását, ami azután csak felmentése után két hétre történt meg.

Május másodikán — mondotta a tanu — Mándics Péro azzal jött be irodámba, hogy a bíróság kiutalt egy 30.155 dináros letéteket, de a pénzt nem találja a pénztárban. Azt mondtam, hogy keresse meg délután, mert annak, ha átvette, meg kell lenni. Másnap reggel Mándics sirva jött be és elpanaszolta, hogy a pénzt nem találta. Mándics elment Dobrenovhoz, de az sem tudott felvilágosítást adni. Ekkor jött be egy közeli faluból egy Goretics nevű ember és előadta, hogy két tanutársa nem kapta meg a tanúzási díjat, habár azt a pénzügyigazgatóságnál a volt igazgató felvette és neki ki is fizette, de másik két tanúnak járó 180 dinárt magának tartotta meg. Behívtam Dobrenovot, aki beismerie, hogy a pénz tévedésből magánál tartotta. Ekkor gyanusnak tűnt fel előttem Dobrenov és azt gondoltam, hogy a letét eltűnéséről neki tudni kell. Az az eshetőség forogott fenn, hogy Dobrenov magánál tartotta a Wertheim-kassza középső zárjának a kulcsát, illetve annak másodpéldányát és amikor a hivatalátadás megtörtént, amikor a többiek eltávoztak, ő kinyitotta a pénztárat és a letéteket ellopta. Erre bizottságot állítottam össze a pénztár felülvizsgálására, értesítettem a rendőrséget a titokzatos bűnygről és ekkor derült ki, hogy a 113. szám alatt elhelyezett öt ezer dináros letét is eltűnt. Különösen az volt a gyanus, hogy a Wertheim-szekrény középső zárjának csak egyik kulcsát adta át Mándicsnak Dobrenov, holott ebből a kulcsból is kettőnek kellene lenni.

A tanu ezután elmondotta, hogy Jeremias dr. mesélte neki, hogy egy letéteket Dobrenov egyszer nem talált meg a pénztárban és többször el kellett neki mennie érte, hogy azt megkaphassa. Ez is nagyon gyanusnak tűnt fel neki. A másik gyanus körülmény az, hogy a hivatalátadás előtt a vádlott szokása ellenére harmincezer ónár kölcsönt vett fel ismeri szombori emberektől állítólag fia tanítására. A kölcsön nagy részét még ma sem fizette vissza.

Mándics Péter szombori törvényszéki irodaigazgatót hallgatta ki a bíróság tanúként ezután. A tanu részletesen ismertette a hivatalátadás történetét és kijelentette, hogy ő egyáltalán nem értett a Wertheim-kassza kezeléséhez és a pénztáratadás előtt csak két kulcsot kapott a középső zárhoz és a trezor kulcsot. A másik két kulcsot Dobrenov mindaddig magánál tar-

totta, amíg a pénztáratadás teljesen meg nem történt. Akkor a többi kulcsokat és azok másodpéldányát is megkapta, de a középső zár kulcsának másodpéldányát sohasem. A pénztárszoba kulcsa mindaddig Dobrenovnál volt, amíg a pénztáratadás teljesen meg nem történt. Ez pedig hét napig tartott.

Az elnök: Meg mer ön nyugodt lélekkel esküdni arra, hogy csak egy kulcsot kapott a középső zár nyitására?

A tanu: Esküszöm az oltár előtt és átkozott legyen a kilencedik leszármazottam is, ha többet kaptam, vagy nem igazat mondom.

Mándics Péter elmondta még, hogy két külső kulcsot kapott még. Ezekkel a kulcsokkal nyitotta az alsó és a felső zárat. Két hónapig nem jöttem rá — mondotta — hogy ezt a két zárat egy kulccsal lehet nyitni és hogy a két kulcs egyforma. Két hónapig csodálkoztam azon, hogy minden nap eltalálom, hogy melyik kulcs melyik zárba való, de a kulcsokat egyébként nem tudtam megkülönböztetni, mert nagyon egyformák voltak. Csak akkor tudtam meg, hogy a két zár egy kulccsal nyitható, amikor a rendőrségi nyomozás megindult.

Mándics Péter elmondotta ezután, hogy egy nap a bíróság kiutalta a harmincezerszázötvenöt dinárt, de a letéteket nem találta a pénztárban. Kétségbeesve rohant be a törvényszéki elnökhöz és jelentette, hogy a pénz eltűnt. Feltűnt, hogy épen azok a pénzek tűntek el, amelyeknek a kifizetésére normális esetben öt-hat évig kellett volna várni, de kézbejött az, hogy a perben álló felek kibékültek és így történt, hogy a pénzt hamarabb kizárták. Mándics Péter kijelentette még, hogy ő soha egy parát nem vett ki a pénztárból és csak egy esetben történt meg, hogy a pénztárat csak a középső kulccsal zárta be. Lehetséges, hogy akkor vették ki a pénzt, de természetesen csak olyan valaki, akinek megvan a középső zár kulcsának másodpéldánya.

A bíróság két órákor félbeszakította a főtárgyalást és folytatását délután fél négy órára tűzte ki.

Délután félnégy órákor nyitotta meg Pavlovics István elnök a folytatólagos főtárgyalást. A délutáni tárgyaláson a bíróság kihallgatta Engusz Jelena szombori törvényszéki napidíjast, továbbá Szavics Sztankó, Lugumerski Szvetozár, Horvatski Vlada és Grules Dusan szombori törvényszéki kezelőtiszviselőket, akikhez a bíróság az igazgatói iroda ügykezelésére vonatkozólag intézett kérdéseket. Ezután kihallgatták még Bruck József vendéglőst, Dobrenov Vojin noviszadi fődraszt, a vádlott ívérét, Popics Bozsó sztapári igazgató-tanút, Hajnk Pavle műszerészt, akik jelentéketlen valamást tettek.

A megjelent tanúk kihallgatásának végétével Makszimovics Szevetiszláv államügyész indítványt terjesztett elő, hogy a bíróság idézze be újból azokat a tanúkat, akik a tárgyaláson nem jelentek meg és új tanúk beidézését is indítványozta.

A bíróság helyt adott az államügyész indítványának, félbeszakította a tárgyalást és az új tárgyalást március huszonhetedikére, szerdára tűzte ki.

Több ezer ember előtt ejtik meg a Korhec-féle sorsolást

Három főnyeremény, kétszáz nyeremény és egy hordó bor kerül kisorsolásra — Saját autóján térhet vissza a szerencsés nyerő vasárnap délután a SzAND-pályáról

Szubotica város egész lakossága nagy érdeklődéssel várja a Korhec-féle jubileumi sorsolás befejezését. A nagyszabású akció amelyet Korhec Gyula szalám- és hentesáruháros önellátóának tizenötödik évfordulójára rendezett, vasárnap fejeződik be a sorsolással, amelyet a nyilvánosság ellenőrzése alatt Matijevics Sztipán királyi közjegyző részvételével tartanak meg vasárnap délután fél három órákor.

A hónapokig tartó akciót, tekintettel a rendkívül értékes nyereményekre, nagy érdeklődéssel kísérte a város egész lakossága és

Szubotican a fgv van esküd, amely nines érdekelve a sorsolásnál

és sokaknak ötven-száz sorsjegyük is van. Ilyen körülmények között érthető tehát, hogy jó idő esetén több ezer ember részvételére számítanak a sorsolásnál

és épen ezért történt olyan intézkedés, hogy a sorsolást a SzAND pallosi uti pályáján ejtik meg, hogy így azon mindenki jelen lehessen.

Tekintettel az akció nagy sikerére a nyereményeket Korhec Gyula gyártulajdonos tetemesen kibővítette. A vasárnapi sorsoláson a Korhec-sorsjegyek tulajdonosai között

három főnyereménnyel együtt összesen kétszáz nyereménnyel kerül kisorsolásra.

1. főnyeremény egy 520-as vadonatúj FIAT-autó az Automobilia garázsból.
2. főnyeremény egy tehén borjuval.
3. főnyeremény egy százötven kilós hizott sertés.

ezenkívül százezer forint értékű nyeremény van a Korhec-gyár készítményeiből. Ezen a százörven nye-

reményen kívül

még ötven vigaszdíjat sorsolnak ki és pedig husz élő malacot és harminc másfél kilós csomag virslit, végül a Pinkovics-uradalom keleti szőlőgazdaságából kisorsolásra kerül egy hordó (ötven liter) finom kelebiai asztali bor.

A sorsolás sorrendje: először a százezer forint értékű nyeremény, majd 148-iknak a harmadik főnyeremény, 149-iknek a második főnyeremény,

150-iknek a legjobb nyeremény, az autó kerül kihúzásra,

ezután következnek a vigaszdíjak és legvégül a bor.

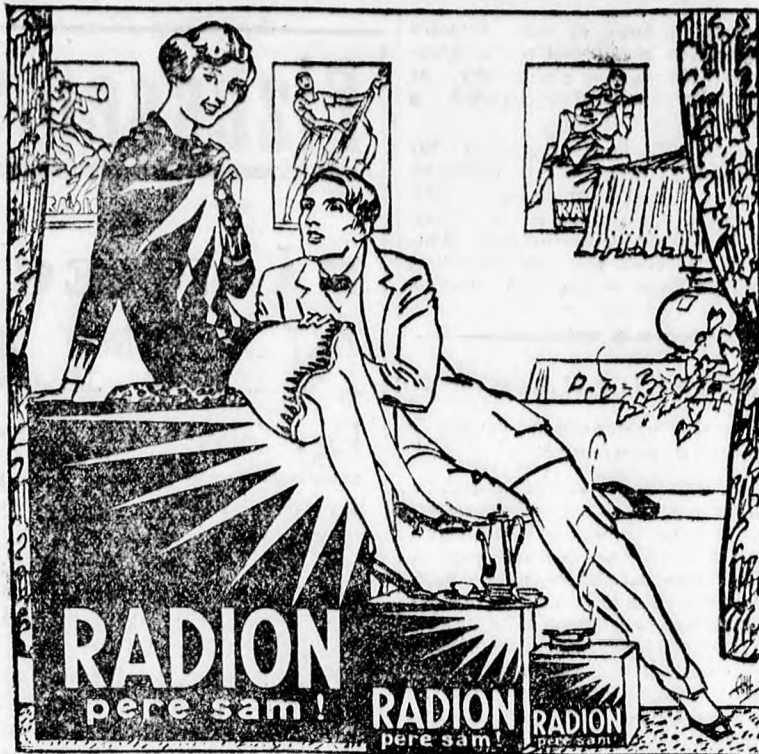
Minden nyereményt a helyszínen lehet átvenni és a szerencsés nyerő saját autóján térhet haza a SzAND-pályáról.

A helyszínen át nem vett nyereményeket március 11-ikén a Rudics nccai fióküzletben lehet átvenni a nyerő sorsjegy beszoigáltatása ellenében.

A sorsolásban természetesen csak a Korhec-üzletekben kisorsolhatóak a nyerő sorsjegyek

vesznek részt, az utalványok nem, tehát mindenki akinek sorsjegyutalványa van, haladéktalanul váltsa be, hogy minél nagyobb eséllyel vegyen részt a sorsolásban. Ugyanigy ajánlatos, hogy hentes és mészárosú és szalámi szükségleteit mindenki még vasárnapig szerezze be Korhec-nél, mert vasárnapig tart a sorsjegyek kiosztása.

A Korhec-üzletek ezután is meghívják összes vevőiket és a sorsjegyutalványosokat, hogy a sorsolásnál minél többen jelenjenek meg. Sorsjegyeit mindenki őrizze meg, mert az át nem vett nyereményekből kisorsolják.

„Nálunk
kedélyes,“

mondja Bölcs Kató ifiasszony. „Nem nyuzom nagymosással és nagytakarítással a férjecském idegeit. Mindezt nálunk észrevétlenül történik, mert hiszen RADION egymagában, nos, egy fél-nap alatt.“

Kiméli
a ruhát!

Tovább folyik a vizsgálat Zia Vuicsitri gyilkosságai ügyében

Naumovics szkopljei főispán nyilatkozata

Szkopljéből jelentik: Zia Vuicsitri bűnügyében a vizsgálat első része befejeződött és most a vizsgálati anyag rendezése van folyamatban, továbbá bizonyos törvényes formalitásokat kell elintézni, mielőtt az előzetes letartóztatást kihirdetik. A vizsgálat még nem tisztázott több fontos kérdést és pedig azt, hogy Zia Vuicsitri szuggeszáló alatt követte-e el tettét, vagy pedig pillanatnyi elmezavarásban.

Naumovics szkopljei főispán a következő nyilatkozatot tette ebben az ügyben:

— A vizsgálat még nincs befejezve, de mint már előbb is mondtam, én azt hiszem, hogy ez egy felízgatott embernek, egy elmebetegnek tetteről van szó, aki üldözési mániájában szenved. Azok a letartóztatások, amelyek ezzel kapcsolatban történtek, csak elővigyázatossági intézkedések. A vizsgálatnak semmi új momentumja nincs. Az ártatlan áldozatok, különösen Zavisics inspektor halálát az egész vidék és én magam is mélyen gyászoljuk. Hozzátehetem még, hogy semmiféle irányban nem történt semmi mulasztás.

Mexikóban terjed a forradalom

A lázadó Escobaro tábornok serege győzelmesen nyomul előre — Veracruzban a kormány csapatai győztek

Newyorkból jelentik: A mexikói forradalomról érkező jelentésekből nem állapítható meg teljes bizonyossággal, hogy a két fél közül melyiknek kedvez a hadiszerencse.

Északon a felkelők jutottak túlsúlyba, míg az ország déli részén a kormánycsapatok vannak fölényben.

Az északi lázadók vezére, Escobaro tábornok, kedd este kiadott haretéri jelentésében nagy győzeletről számol be. A felkelő csapatok győzelmesen nyomulnak előre Nueva Leone államban és elfoglalták a tartomány fővárosát Montereyt, a kormánycsapatok pe-

dig visszavonulóban vannak. Veszteségeik rendkívül nagyok s a Monterey körül vívott csatában

három tábornok, 78 tiszt és 500 katonát került a felkelők fogságába,

akiknek zsákmánya több mint ezer löveg és 12 géppuska.

A mexikói kormány hivatalos jelentése az északon történt eseményekről egy szóval sem emlékezik meg, de közli, hogy

a kormánycsapatok kedden döntő győzelmet arattak Veracruz államban.

Oricocha mellett, ahol egy egész ezred, amely néhány

nappal ezelőtt fellázadt a kormány ellen és csatlakozott a felkelőkhez, megadta magát és tudatta a kormánycsapatok parancsnokával, hogy ismét a kormány zászlaja alatt akar harcolni. A hivatalos jelentés megjegyzi, hogy a kormánycsapatok ezzel kivívták az első győzelmet a lázadók fölött.

A texasi San Antonióból hír jött, hogy Avila tábornok, a lázadók egyik vezére, 2000 fegyveres élén erőteljes menetelést siet Nuevo Laredo felé, amelynek helyőrsége csatlakozott a forradalmárokhöz. A felkelők elfoglalták Chihuahua városát.

A kormány 15.000 főnyi lovasságot és gyalogságot küldött a veracruzai és 10.000 főnyi katonaságot az északi frontra.

A keddi minisztertanács elhatározta a forradalmárok vagyonának elkobzását.

Washingtoni jelentés szerint az Egyesült-Államok új elnöke, Hoover, hivatali működése első napján kihallgatáson fogadta Kellogot, akivel a mexikói polgárháborúról tárgyalt. A Fehér Ház sajtótitkára Kellog távozása után közölte az újságírókkal, hogy Hoover elnök Mexikó tekintetében magáévá tette Coolidge politikáját. Hoover tehát továbbra is fenntartja a fegyver- és munició-kivitelit tilalmat Mexikóval szemben, ami annyit jelent, hogy az Egyesült-Államok csakis a mexikói kormány részére szállítanak fegyvereket és föltényeket.

Négyhavi fogházra ítélték a dolnjikovili aljegyzőt

Agyonlőtte a menekülő rablót

Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszéken Levakovics Matija tanácselnök büntetőtanácsa szordán délután tárgyalta Janics Vojko dolnjikovili aljegyző bűnügyét. Janicsot az ügyészség szándékos emberölés bűntettével vádolta. A tárgyalás megnyitása után az elnök bejelentette, hogy a vád tanács megmástitotta a vádiratot és a vádlottat gondatlanságból elkövetett emberöléssel vádolja, mert az aljegyző múlt év augusztus 23-án Kovil határában vadászfegyverével megölt Németh István rovtomultu embert, akit rablások és emberölés miatt köröztek.

A tárgyaláson Janics Vojko kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert nem akarta Némethet megölni. Részletesen elmondta ezután, hogy a kritikus napon Perlezből csendőrök jöttek és rendőri segítséget kértek, mert megtudták, hogy Németh István, aki néhány nappal ezelőtt Perlezen megölt egy rendőrt, Kovilon tartózkodik. Az aljegyző egy özvegyasszonyhoz utasította a csendőröket, akik Németh vadházastársa volt. Az asszonynál azonban már nem találták meg a gyilkos földmivest, mert az időközben értesült a csendőrök érkezéséről és elmenekült. Vallatóra fogták az asszonyt, aki azt a meglepő vallomást tette, hogy vadházastársa a falu végén levő nádasban van és neki azt mondta, hogy vigyen ki délben od kenyeret. A csendőrök délben kimentek az asszonnyal, de már nem találták ott Némethet. Ekkor jött az aljegyzőhöz Sztojadinovics Koszta rendőrvezető, aki felhívta a vádlottat, hogy menjen vele a falu másik végébe, ott biztosan megtalálják Némethet. Janics magához vette vadászfegyverét és kiment a rendőrvezetővel. A rendőrvezetőnek közben dolga akadt és magára hagyta Janicsot. Nemsokára rá az aljegyző észrevette, hogy a nádasból egy ember bujik ki. Rögtön megismerte benne a keresett gonosztevőt.

— Állj meg — kiáltottam rá — mondja a vádlott vallomásában, mire ő megállt. A község házára akartam kisélni, de amikor a falu szélére értünk, Németh futni kezdett, mire többször utána kiáltottam: Állj! A vadászpuskát vízszintesen kezemben tartottam és futás közben az véletlenül kétszer is elsült. A sörtek szíven találták a gyilkost, aki holtan rogyott össze. A vádlott tagadta, hogy szándékában volt megölni a gyilkost.

Sztojadinovics Nikola rendőrvezető hasonló vallomása után Papista Pál kovini földmivest hallgatták ki, aki családjával a falu szélén vályogot vert. Elmondotta, hogy Németh odajött hozzá a kritikus délutánon s azt mondta, hogy őt körözi a perlezi csendőrség, mert megölt egy perlezi rendőrt, de élve nem kerül a csendőrök kezébe. Németh ezután elült. Több tanu igazolta ezután azt, hogy az aljegyző valóban vízszintesen tartotta kezében a fegyvert és senki sem látta, hogy célzott.

A védő kérte Obrenov Katica és Suvakov Milena megesketését, amit az ügyész ellenzett, mert a vádlott a vizsgálóbíró előtt beismerte, hogy szándékosan lőtt Némethre, akit célbavett. A bíróság elrendelte a tanuk megesketését.

Ezután Milics Márkó ügyész tartotta meg vádbeszédét és szigorú büntetést kért.

A védő beszédében hangsúlyozta, hogy Németh megrögzött gonosztevő volt, akit Gabics Tima jegyző meggyilkolásával is gyanúsítottak. Védenca nem akarta megölni, a fegyver véletlenül sült el a kezében. Felmentést kért.

A védőbeszéd elhangzása után a bíróság kihirdette ítéletét, amely szerint bűnösnek mondotta ki Janicsot gondatlanságból okozott emberölés vétségében és ezért négyhavi fogházra ítélté.

Az ítéletben az ügyész megnyugodott, míg a vádlott felebezést jelentett be.

Nincs még vége az adai majompernek

A per főszereplőjének nyilatkozata

Adai tudósítás alapján néhány nappal ezelőtt közölte a *Bácsme gyei Napló*, hogy a közoktatásiügyi minisztérium megsemmisítette a beogradi tanfelügyelőségnek az adai majomperben hozott határozatát, amely szerint az evolúciós tanokat hirdető Cseh Károly álláspontját magáévá tette és ezzel egyidejűleg Bálizs Máté és Romzsa József tanítókat, mint feljelentőket, fei-fél havi fizetésük elvesztésére ítélte. Közöltük azt is, hogy a minisztérium azért semmisítette meg ezt a határozatot, mert a két tanítót kihallgatás nélkül ítélték el. Erre a cikkre Cseh Károly tanító most az alábbi helyreigazítást küldte be:

1. Nem felel meg a valóságnak az, hogy a tartományi tanfelügyelőség Bálizs és Romzsa tanítókat annak idején mint feljelentőket ítélte el. Ők mint »kullisszámogéttí iniciátorok» kapták büntetésüket. E két fogalom között nagy különbség van.

2. Az ipariskola igazgatója a szobán forgó két tanítót nem büntetésük súlyosításaként, hanem az ellenem lefolytatott vizsgálat alkalmával megállapított tények és Bálizs Máté tanító sajátkezűleg aláírt beismertőjegyzőkönyve alapján mentett fel állásuk alól.

3. Tény az, hogy engem a kereskedelmiügyi minisztérium elbocsátott tanonciskolai állásomból Firányi Lajos római katolikus pap feljelentése alapján. A feljelentő lelkész alátámasztását, részben már megdöntöttem a szentai járásbíróóság 1530/928. sz. végzése alapján, részben meg Komlós József nevű tanonc jegyzőkönyvezett vallomásaival, amely szerint ő és két társa — kik harminckét tanonc közül ellenem vallottak — kihallgatásuk előtt a »rehabilitált» Bálizs Máté tanítónál jártak tanácsért. E tények alapján ez ügyben az illetékes helyen a Firányi-féle feljelentés újra tárgyalását kérem.

4. Tény az is, hogy a közoktatásiügyi minisztérium a tartományi tanfelügyelőség végzésének Bálizs és Romzsa tanítókra vonatkozó büntető részét »nem bocsájthozva az iratok tartalmi átvizsgálásába» tisztán formai okok miatt megsemmisítette. Az eljárásnak az előírt formák szerinti újból való lefolytatását kérvényeztem most adom be az illetékes helyen.

5. Bestity Dusan ipariskolai igazgató ur felhatalmazott arra, hogy e helyen közölhessem azt a tényt, amely szerint Bálizs és Romzsa tanítókat ő nem rehabilitálta, sőt az erre vonatkozó kérésüket kategorikusan visszautasította.

Egyelőre ez a valódi helyzet az adai majomperben.
Cseh Károly

Hét, hét, minden darab hét...

Vizsgálat indult meg a noviszádi hétdináros bazárok tulajdonosai ellen

Noviszadról jelentik: Néhány héttel ezelőtt Noviszadon »Minden darab nyolc» címmel bazar létesült, amely a kirakatba kiügyesztett táblákon is hirdette, hogy az üzletben minden tárgy nyolc dinárba kerül. Az új üzletet valósággal megrohanták a vásárlók és kora reggeltől késő estig megtöltötte a helyiséget a vásárlók nagy tömege.

Pár nappal később még két régebbi bazar következte a példát és nagy táblákat függesztett ki, amelyeken már minden az üzletben kapható tárgyat hét dinárért kínálta eladásra. A konkurencia láttára az új bazar még aznap cégtáblát változtatott és azóta mind a három üzletben hét dinárért kerül minden tárgy eladásra.

Néhány kereskedő az üzlet reklám miatt panasszal fordult a rendőrséghez és dr. Monurovics Veljko rendőrfőkapitány azonnal megindította mind a három kereskedő ellen a vizsgálatot. A főkapitány előzetesen kikérte a noviszádi kereskedelmi és iparkamara szakkvélényét, amelyet a kamara soronkívül el is juttatott a főkapitányhoz.

A kamara válaszában hivatkozott az 1884. évi ipartörvény 51. szakaszára és a magyar kereskedelmi minisztérium 64.349/1897. számú, a Vajdaságban ma is érvényben levő rendelkezését, amely többi így szól:

»Ami az alkalmi üzleteket és vándorraktárakat illeti, az előbbiek, ha »Partie» és »Alkalmi árak», »Occasio» vagy más hasonló, a tömeges és gyors vásárlási kedv felkeltésére alkalmas címek alatt létesíthetnek, már címükkel fogva is az ipartörvény 51. szakasza alá esnek. Az olyan egyének, akik ilyen, vagy más a tömeges és gyors elárulást célzó egyéb hangzatos címek alatt üzletet szándékoznak nyitni, a rendes iparigazolványon kívül külön engedélyt tartoznak kieszközölni, amely az elsőfokú iparhatóságok által legfeljebb három óra adható ki.»

Az 1884. évi XVII. törvényünk 51. szakasza így szól: »Saját vagy mások készítményeit végeztetés, drverés, vagy más, a tömeges és gyors vásárlásra ingerlő módon eladni csak az iparhatóság engedélyével szabad. Ezen engedély legfeljebb három óra terjedhet és elnyerésekor a község pénztárába: Budapesten 100 forint, 10.000-nél több lakossal bíró váro-

sokban és községekben 50 forint és más helyeken husz forint fizetendő. Ilyen eladásokról rendes könyvek vezetendők, melyekben minden eladott tárgy az eladással drval együtt feljegyzendő. E feljegyzések a hatóság által ellenőrizendők.»

A főkapitány esütörtökön fogja az érdekelt háztulajdonosokat megidézni és ügyükben határozni. A gyakorlat szerint egy forint 30 dinárnak felel meg, úgyhogy az engedély elnyerése esetén Noviszadon üzletenként 1500 dinár volna fizetendő. Mint-hogy a három üzlet egyikének sem volt engedélye, valószínűleg betiltják az ilyen módon való további árusítást.

Harc a kihúzott sorsjegyért

Megilleti-e a nyerőt a nyereség, ha nincs kifizetve a sorsjegy?

Noviszadról jelentik: Érdekes keresetet nyújtott be szerdán a noviszádi törvényszéknél dr. Grigorjevics Milivoj ügyvéd. Dreisz Péter budiszavai gabonakereskedő — mint emlékeztetés — február ötödikén egy, a Merkur-bankháztól származó osztálysorsjeggyel megnyerte az egyik százezer dináros nyereséget. Dreisz a sorsjegyet nem fizette ki a bankháznak azzal az indoklással, hogy a Merkurral elszámolási viszonyban van. Az osztálysorsjáték központi vezérigazgatósága ennek ellenére kifizette a gazdálkodónak a sorsjegy eső nyereséget, mert az osztálysorsjáték játékszabályzata szerint a nyereség az a személyt illeti, aki a sorsjegy birtokában van.

A Merkur-bankház dr. Grigorjevics Milivoj ügyvéd útján szerdán 100.150 dinár és járulékaik erejéig keresetet adott be a noviszádi törvényszéknél Dreisz Péter ellen arra való hivatkozással, hogy a bankház, amikor a nyerő sorsjegyet elküldötte a gazdálkodónak, a kísérő levélben kifejezetten megírta, hogy ha a sorsjegyet nem akarja megtartani, akkor küldje azt vissza. A bank azt vitatja, hogy a sorsjegyet nem fizették ki és így az a húzás idején a bankház tulajdonosa volt, arra való tekintettel nélkül, hogy kinek a birtokában volt a sorsjegy.

TÖZSDE

Zürich, márc. 6. (Zárlat.) Beograd 9.1275, Páris 20.30 háromnegyed, London 25.23, Newyork 520, Milánó 27.23, Brüsszel 72.175, Madrid 78.785, Amsterdam 208.275, Berlin 123.36, Bécs 73.08, Szófia 3.755, Prága 15.40, Varsó 58.35, Budapest 90.655, Bukarest 3.09.

Beograd, márc. 6. (Zárlat.) Páris 223.57—221.57, London 276.82—276.12, Newyork 56.97—56.77, Zürich 1097.40—1094.40, Milánó 299.40—297.40, Berlin 13.53—13.50, Bécs 8.02—7.99, Prága 169.15—168.31, Budapest 9.94—9.91.

Noviszadi terménnyüzsdé, márc. 6. Buza bácskai 79—80 kilós 245—247.50, szerémi 79—80 kilós 247.50—272.50, bánáti paritás Vrsac és felsőbánáti 79—80 kilós 240—242.50, Rozs bácskai 237.50—242.50, Árpa bácskai 65 kilós 255—260, bácskai tavaszi 68—69 kilós 270—280, Zab bácskai, szerémi és szlavóniai 247.50—252.50, Tengeri bácskai 265—268, bácskai és szerémi III. 257.50—270, bácskai és szerémi IV—V. 230—285, szerémi 265—270, Liszt 0kg és 0g bácskai 342.50—352.50, 2-es bácskai 322.50—332.50, 5-ös bácskai 302.50—312.50, 6-os bácskai 280—285, 7-es bácskai 267.50—272.50, 8-as bácskai 267.50—215, Korpa bácskai és szerémi juttazsákokban 182.50—185, Irányzat változatlan, forgalom 28 vagon.

Budapesti gabonapiézsdé, márc. 6. Határidőüzlet: Buza októberre 26.38—26.60, zárlat 26.50—26.59, márciusra 25.10—25.27, zárlat 25.26—25.28, májusra 25.83—26, zárlat 25.99—26, Rozs októberre 24.16—24.18, zárlat 24.26—24.28, májusra 24.08—24.13, zárlat 24.18—24.20, Tengeri májusra 28.98—29.22, zárlat 29.20—29.21, júliusra 29—29.08, zárlat 29.12—29.14, Készárnyiac: Buza 25.25—26.40, rozs 23.15—23.25, takarmányárpa 25.50—26.25, sörtépa 26.25—27.50, köfés 27.50—28.50, tengeri 28.60—29.80, zab 25.25—25.85, korpa 19—19.25.

Chilengoi terménnyüzsdé, márc. 6. Középfolyamok (zárlatban az előző napi zárlat): Buza március (121 háromnyolcad) 121 egynyolcad, május (120) 120 egynyolcad, július (128 egynegyed) 128 hétnyolcad, Tengeri március (94 háromnegyed) 94 hétnyolcad, május (98 háromnegyed) 99, július (101 ötnyolcad) 100 hétnyolcad, Zab március (46 egynegyed) 45 ötnyolcad, május (49 egynegyed) 48 ötnyolcad.

Winnipeg-i terménnyüzsdé, márc. 6. Középfolyamok: Buza (május 129) 129, július (130 hétnyolcad) 131, október (130 egynyolcad) 130 egynyolcad.

Liverpooli terménnyüzsdé, márc. 6. (Zárlat.) Buza március (9 sh. 6 egynyolcad d.) 8 sh. 11 egynegyed d., május (9 sh. 3 háromnyolcad d.) 9 sh. 2 ötnyolcad d., július (9 sh. 6 egynyolcad d.) 9 sh. 5 egynyolcad d.

Fizessen elő

a BÁCSMEGYEI NAPLÓ-ra

Egy évre s teljesen ingyen 12 kötetet kap a következő könyvekből: **Füst Milán:** Adaz előfizetési díj vent, **Krudy:** Nagy kópé, **660 dinár** **Welfacs:** A dadaista fénykép, **Szép Ernő:** Völegény,

Biró Lajos: Álarcok, **Arató:** Elkésett emberek, **Ferré:** Ábrándkergetők, **Allorge:** A tőzsde ura, **Glass:** A fékvesztett emberiség, **Földes:** A leányom, **Strém:** Lukrécia Borgia, **Beke:** Sophia Kovaleska, **Kafics:** Sapho, **Benedek:** Zola, **Görög:** Sehonala, **Bakrai:** Rabindranath Tagore, **Zoványi:** A felvilágosodás története.

Küldjön be az előfizetési díjon felül még száz dinárt, akkor megkapja

H. G. Wells:

A világtörténelem alapvonalai

című diszművet, amelynek bolti ára 540 din.

Fél évre s teljesen ingyen hat kötetet kap a fenti értékes irodalmi könyvekből s ha az előfizetési díjon felül még 330 dinár beküld, megkapja szabad választása szerint vagy

H. G. Wells:

A művészetek fejlődése

című diszművet, bolti ára 200 dinár, vagy

Dosztojevszki: A siheder

című háromkötetes regényt, bolti ára 240 din.

Negyedévre s három kötet könyvet kap az ingyen könyvekből, s ha az előfizetési díjon kívül még 165 dinár beküld, megkapja

Arcübasev:

A végső ponton

című nagy regényét, amelynek bolti ára 140 dinár, vagy két kötet más regényt szabad választása szerint a következő könyvekből:

Dosztojevszki: Sztepancsikó lakói

» A névtelen

» Karácsonyfa

Hatvani Lili: Az az ember

Rachilde: Nőstényfarkasok lázadása

Weber: Pompadour.

Ezek közül a könyvek közül bármelyik a könyvesboltban 60—80 dinárba kerül.

Egy hónapra s ingyen kap egy kötetet az éves előfizetési kedvezmények közt felsorolt könyvekből. Az ingyen kötetet megkapja az is, aki az újságot minden nap megveszi, a lapfejeket kivágja s a hónap végén a kiadóhivatalba beküldi.

HIREK

VÁROSI SZÍNHÁZ. Péntek, március 15: Jaroslav Kocian hegedűművész hangversenye. Jegyélvétel: csütörtök, március 7-iktől.

— A volt földművelésügyi miniszter a királynál, Beogradból jelentik: Ófelsége Alekszandar király kihallgatáson fogadta Andries Vlada volt földművelési minisztert.

— Nem aktuális még a nyugdíjasok reaktiválása. Beogradból jelentik: Az utóbbi időben csaknem naponta deputációk jöttek Beogradba a régebben nyugdíjazott nyugdíjasok részéről, akik a nyugdíjaiknak az új nyugdíjtörvény alapján való megállapítását, illetve az állami szolgálatba való visszavételüket kérték. A deputációk ezekkel a kérésekkel a reszortminiszterekhez fordultak. Illetékes helyen felhívják az országban levő összes nyugdíjasok figyelmét arra, hogy most nem aktuális sem a nyugdíjak rendezése, sem a nyugdíjasok reaktiválása, minthogy a miniszteriumok más dolgokkal vannak elfoglalva és a tisztviselőkérdés végleges rendezése előtt már csak azért sem lehet ezt az ügyet rendezni, mert nem tudni, hogy mennyi lesz az állami tisztviselők száma. Egyébként a nyugdíj-kérdés rendezése a pénzügyminiszterhez tartozik, a nyugdíjasok reaktiválását pedig a reszortminiszteről kell kérni, de csak akkor, ha ez a kérdés aktuális lesz.

— Összehívták a legfelsőbb törvényhozó tanácsot. Beogradból jelentik: Jovanovics Mihailo, a legfelsőbb törvényhozó tanács elnöke, meghívót küldött a tanács tagjainak, hogy március 14-ikén délelőtt tíz órakor jelenjenek meg a tanács hivatalos helyiségében. Ekkor fogják megtartani a törvényhozó tanács alakuló ülését.

— Tovább folynak a piroti tanácskozások. Pirotból jelentik: A jugoszláv-bolgár delegációk szerdai üléséről a következők közölni kérték ki: Karadzsov bolgár delegátus betegsége miatt szerdán sem jelenhetett meg az ülésen, de azért a bizottság megtartotta ülését, amelyen feszelen beszélgetés során letárgyalták a kettősbírtokosokra vonatkozó ideiglenes szabályzat minden pontját, úgyhogy a szabályzat ügyét már csaknem befejezhetik lehet tekinteni. Délután történik meg a vegyes bizottság előbbi üléséi jegyzőkönyvének végleges megszövegezése.

— A volt parasztdemokrata koalíció tagjainak napidíja. Beogradból jelentik: A volt parasztdemokrata koalícióhoz tartozó képviselők napidíjainak ügyében még mindig nem hoztak végleges döntést. A volt képviselők ugyanis több hónapi napidíjait nem vették fel a parlament pénztárára és most erről a kérdésről Vojnovics a parlament likvidálására kiküldött miniszteri biztos jelentést terjesztett be a pénzügyminiszterium vezérigazgatóságához. A jelentést átnyújtották Svriljuga Sztánko pénzügyminiszternek, aki legközelebb dönt a fe nem vett napidíjak ügyében. Ez az összeg jelenként mintegy huszonnyolcezer dinárt tesz ki.

— Lindbergh állami szolgálatba lépett. Washingtonból jelentik: Whiting kereskedelmi államtitkár közölte a nyilvánossággal, hogy Lindbergh állami szolgálatot vállal. A kereskedelmi minisztérium légügyi osztályán működik a jövőben, mint technikai tanácsadó és úgy magánosoknak, mint vállalatoknak készséggel áll rendelkezésére, ha a kereskedelmi és magán-aviatika kérdéseiről, repülőgépek technikáról, balesetellátásról, légi kikötők építéséről, vagy azok fenntartásáról van szó. A hivatal nem kívánja meg, hogy Lindbergh állandóan Washingtonban tartózkodjon.

— Példátlan hossz a newyorki tűzsdén. Newyorkból jelentik: Napok óta példátlan hossz van a newyorki tűzsdén. A hosszú állítóg Hoover elnök hivatalbalépése idézte elő. Egy G. F. Baker nevű bankár két nap alatt 31 millió dollárt keresett spekulációjával. Sok más tűzsdéjátékos is fantasztikus összegeket keresett. Ugylátszik, hogy a hossz néhány napig még folytatódni fog.

— Trockij maláriás. Konsztantinopólyból jelentik: Trockij állapota lényegesen javult. Már hónapok óta maláriában szenved és láza állandóan igen magas volt. De a múlt héten szemlátomást javulás állott be és kedden Trockij már lázmentes volt. Az a terve, hogy újból megkezdje irodalmi működését, amelyet súlyos betegsége miatt félbe kellett szakítania.

— Amanullah királyuknak ismerik el a lázadó törzsfőnökök. Londonból jelentik: A Daily Telegraph afganisztáni jelentést közöli, hogy Amanullah pozíciója szemlátomást erősödik. Egyre több törzs csatlakozik hozzá, a mohman, afridi és a durani-törzsek főnökei teljesen alávetették magukat Amanullah uralmának. A trónkövetelők száma is egyre csökken. Néhányan abbahagyták a harcot, mások pedig behódoltak Amanullahnak. Ali Achmed khán, a trónkövetelők egyike kedden bejelentette Amanullahnak, hogy hadseregével együtt rendelkezésére áll.

— Harminchét pályázat érkezett a noviszdai színházépítésre. Noviszdáról jelentik: A noviszdai színházépítés céljából kiírt pályázatra utabb pályamunkák érkeztek. A pályázati határidő leteltéig huszonhárom pályamű és két versenytárgyat, a város vezetősége által felszólított néptérsz terveihez érkezett be. Kedd estig tizenkét távirat érkezett, amelyek jelzik a pályamunkák elküldését, úgy hogy összesen harminchért pályaművel kell számolni. Ez a nagy érdeklődés arra enged következtetni, hogy az ország jelentősebb szakemberei résztvettek a pályázaton. A pályamunkák lettek a kiküldött szűri a közeli napokban fog látni.

— Enyhült a noviszdai influenzajárvány. Noviszdáról jelentik: Noviszdai az influenzás megbetegedések száma március elsője óta mindössze harminc újabb esettel növekedett, úgy hogy a járványban szemmel láthatóan enyhülés állott be. A megbetegedések kivétel nélkül könnyű lefolyásúak. A városi tisztviselők hivatalban összesen 187 esetet jelentettek be. Noviszdai ezidőszáig egy fűsz, tizenegy vörheny, két difteria és egy orbáncbég van.

— Öngyilkosságot követett el a budapesti szépművészeti múzeum volt igazgatójának özvegye. Budapestről jelentik: Az egész magyar művészvilágot megdöbbentő szomorú tragédia híre érkezett Budapestre Freiburgból. A freyburgi rendőrség ugyanis arról értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy dr. Térey Gábor, a Szépművészeti Múzeum volt igazgatójának özvegye ott szílelnek lakásán öngyilkosságot követett el. A szerencsétlen uriaszony — a freyburgi rendőrség megállapítása szerint — pillanatnyi elmezavarásban felakasztotta magát a mire hozzátartozó rataláltak, már halott volt. A budapesti rendőrség a hír vétele után nyomban értesítette a Szépművészeti Múzeum igazgatóságát. Eppen most télt Budapestben néhány napot dr. Térey Gábor első házasságából született Pál nevű fia, aki Sztarakaniszán földbírtokos. A Szépművészeti Múzeum igazgatósága tudatta Térey Pállal mostohaanyjának tragédiáját.

— Tolvaj éjjeli ör. Noviszdáról jelentik: Sauer Ádám gazdabírói kendergyáros megkérvelte, hogy a gyárból rendszeresen lopkodják a kenderet. Gyamauja Schmidt Ádám éjjeli örre terelődött, aki ellen feljelentést is tett. Schmidt Ádammal házkutatást tartottak s nagymennyiségű kenderet találtak lakásán. Az éjjeli ör bevallotta a lopást s kijelentette, hogy már sok lopot kenderet eladott Mayer János gazdabírói embernek. A rendőrség Schmidtet és Mayert letartóztatta és beszállította a noviszdai ügyészség fogházába.

— Felbővítette a rendőrmestert. Noviszdáról jelentik: A noviszdai törvényszék Király György bacsokétevoszeleli gazdálkodót a szerdán megtartott főtanácsülésen 28 napi fogházra ítélte, mert 1927 november 12-ikén Szvirgyevics Milán rendőrmestert, aki őt egy vendéglőben rendentartotta, úgy felbővítta, hogy a rendőrmesternek több foga kiesett. Az ítélet jogerős.

— Eljegyzés. Weisz Eta Subotica és Kahan Vilmos Chust (Csehszlovákia) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Felülvizsgálták a szentl és szaribecsei adókönyveket. Szentáról jelentik: Krsztokanics Jován tartományi főszámvevő Szentá, Ada, Mol, Horgos, Martonos és Szaribecsei adókönyveit szerdán felülvizsgálta és az adókezeleési munkákat a legnagyobb rendben találta. A tartományi főszámvevő a községi jegyzőkkel és előjárósággal tartott értekezleten kijelentette, hogy a beogradi tartományak huszonegy millió dinár künnlevősége van és felhívta a községek vezetőit, hogy a tartományi adót minél előbb szolgáltatassák be a tartomány pénztárába.

— Rablóátadás Osziyeken. Osziyekről jelentik: Szerdára virradó éjjel vakmerő rablóátadás történt Brda Müller tisztviselő Reichnerova-uccai lakásában. Egy ismeretlen ember a tisztviselő távollétében betört a lakásba és az összes értékes tárgyakat becsomagolta. Brda Müller épen akkor tért haza, amikor a betörő távozni akart. A rabló felszólítást várta az ajtóban a tisztviselőt. Brda Müller azonban nem vesztette el lélekjelenlétét, segítségért kiáltott és közben egy székelt ragadott és azzal védekezett támadója ellen. A betörőnek végül sikerült egéruat nyerni, kinyitott az uccára és nyomtalanul elment.

— Tizennégy budapesti kommunistát adtak át az ügyészségnek. Budapestről jelentik: A budapesti főkapitányság politikai osztályán — mint jelentették — nagyszabású kommunista összekülvést lepleztek le. A detektívek nyolcvan embert állítottak elő a főkapitányságra. Ezek közül néhányan vezető szerepet játszottak az összekülvésben, a többiek pedig az ő felszólításukra beléptek az újabb kommunista szövetésébe és propagandamunkát végeztek. A főkapitányság politikai osztályán befejezték a kommunisták kihallgatását és az összes őrizetbe vett embereket átadták a bűnügyi osztálynak. Néhány embert, akikről kiderült, hogy ártatlanok és nem tudták, milyen szövetségbe léptek be, elbocsátották a rendőrségről. Szerdán délelőtt a főkapitányságon tizennégy kommunista, közöttük egy nő, előzetes letartóztatásba helyezték.

— Meghalt Cseremov volt topolai főszolgabíró. Noviszdáról jelentik: Cseremov Dragomir dr. noviszdai ügyvéd hétélen negyvennégy éves korában hosszas szenvedés után meghalt. Cseremov neve néhány évvel ezelőtt nagyon sokat szerepelt az újságokban. Mint a topolai járás főszolgabírója, több évet töltött a vajdasági közigazgatás szolgálatában, de tulságos szigorúsága miatt nem volt népszerű a lakosság körében és az újságok is sokat támadták emiatt. Temelese szerdán délután ment végbe nagy részvét mellett.

— A noviszdai sakkbajnokság. Noviszdáról jelentik: A noviszdai sakk-klub bajnoki mérkőzésének keddi fordulóján dr. Iljics szép játékkal győzött az egyre erősödő Szabados ellen. Rajkovic Löbl ellen, míg a Rosenberg—Lipkovics játsza remissel yézződött. A verseny állása a következő: Kulzinszki 7, Rosenberg 6 és fél, Vidor 6, Csányi 6, Szabados 5 és fél, Rajkovic 4 és fél, Lipkovics 4 és fél, dr. Iljics 4, Löbl 2, Berger 2 és fél, Schmidt 2, Frankoni 1 és fél.

Figyelem! Senkinek sem szabad a mai lapban megjelent a Schicht-féle Radlon-hirdetést figyelmen kívül hagyni. Hátas lesz nekünk, ha a Radlon kiváló tulajdonságairól meggyőződést szerez.

KUHHAUS SEMMERING
11. D. RAT DR. F. HANSY, 1000 m. a tenger felett.
Minden kérvényre. Teljes üzem. Mérsékelt árak

— Az angol munkáspárt a légi fegyverkezés ellen. Londonból jelentik: Az angol munkáspárt elnöki tanácsa ülést tartott, amelyen egy határozatot, hogy a légügyi minisztérium költségvetése ellen fognak szavazni, követelik a háborus légi flotta leszerelését és indítványozzák, hogy a hadirepülőgépeket kereskedelmi repülőgépekké alakítsák át.

— Szerelmi dráma a szállodában. Bécsből jelentik: Szerdán délelőtt az egyik bécsi helyi szállodában szobát bérelt egy fiatal pár. A vendégeknyvbé házastársaknak írták be magukat és bőséges ebéd elfogyasztása után visszavonultak. Reggel felé a személyzet erős gázzal érzett a folyosón és csakhamar megállapították, hogy a gáz a fiatal pár szobájából szármag elő. Bekopogtak, nem kaptak választ, mire feltörték az ajtót. Az egyik szobaleány idegességében, mikor a szobába lépett grufát gyújtott, ebben a pillanatban a gáz felrohant és megsebesítette a szálloda tulajdonosnőjét és még egy alkalmazottat. Az ágyon holtan találtak meg a fiatal párt. A rendőrség megállapította, hogy a férfit Böhm Ferencnek hívják, huszonegy éves katona, aki hátrahagyott levelében azt írta, hogy közös elhatározással követték el az öngyilkosságot.

REUMÁSOK
és minden más beteg, aki csontízületében, ízületekben szenved, szarást, nyilalást érez fejében vagy a fogalbas, vegyen még ma a legközelebbi gyógyszer tárbán vagy drogeriában 1 üveg **Alga**, dörzsölje be vele még ma este a beteg testrészt és tegyen rá egy puha meleg kendőt. Már holnap reggel megkegyve apaszalja, hogy az **Alga** megszüntetett minden fájdalmat kellemesen, gyorsan és alapsa. — Az üveg ára használati utasítással együtt 16 dinár. — Postán küldi a
Laboratorij Alga, Sušak
4 üveg ára 77 dinár 14 üveg ára 205 dinár
8 " 181 " 25 " 320 "

Jegyezze meg, hogy valódi karlsbadi kétszerüstet, graham kenyert, Orient-kekszet Mayer Alfréd villanyerőre berendezett sütődjében vehet, Kakaskolával szemben.

— Májusban újabb óceán-repülést terveznek. Berlinből jelentik: Rohrbach Adolf dr., a Rohrbach-repülőgépgyár igazgatója újabb óceánrepülést tervez, amelyct egy filadelfiai milliomoskisasszony, Miss Johnson fog finanszírozni. Egy Rohrbach-féle ezer lóerős repülőgéppel tervezik az óceán átrepülését, amely nem akar sportteljesítmény lenni, hanem a rendszeres óceáni repülőjáratokat akarja tanulmányozni. A repülőgép a Balti-tenger valamelyik kikötőjéből fog indulni és utközben négyszer leszáll, Lisszabonban, a Verdi-szigeteken, Fernando de Noronha-szigeten, Nyugatindianában és végül Newyorkban. A repülőgép hat utast visz magával és a terv szerint május 1-én indul.

Fájdalomtól megtört szívedel jelentjük, hogy szeretett testvérünk
özv. idősb Adle Zsigmondnő szü. Berge Jolánka
jótékony életének hetvenedik évében elhunyt.
Temetése csütörtökön délután három órakor lesz.
Bergel család

— **Képsorsolás és aukció Kara Mihály kiállításán.** Kara Mihály szobrászművész kiállítása iránt még mindig óriási érdeklődés nyilvánul meg. Ezt az érdeklődést csak fokozni fogja, hogy vasárnap délelőtt a kiállítás anyagából három értékes képet fognak kisorsolni a kiállítás közönsége között, még pedig úgy, hogy minden egyes katalógust, amelyet megvásárolnak a látogatók, számmal látnak el és minden katalógus résztvesz a sorsolásban. Ugyancsak vasárnap délelőtt aukciót is rendeznek a kiállításon, amely naponta délelőtti 10—1-gig és délután 4—8-gig tekinthető meg belépődíj nélkül.

— **Zsirszódát ivott és meghalt egy pancsevői diáklány.** Pancsevőről jelentik: E napokban öngyilkosságot követett el Pancsevőn Milics Radojka tizenhét éves urileány, a pancsevői kereskedelmi iskola negyedik osztályának tanulója. A szép és intelligens fiatal lány a kereskedelmi akadémián egyik legjobb tanulója volt. Milics Radojka olyan nagymennyiségű zsirszódát ivott, hogy mire az orvos megérkezett, már holtan találták. Asztalán egy, az édesanyjához írt levelet találtak, melyben bocsánatot kér tettéért és kijelenti, hogy titkát a sirba viszi magával. A szerencsétlen leány édesanyja iránt nagy részvét nyilvánul meg annál is inkább, mert két év előtt temette el egy másik leányát, ki tuberkulózisban halt meg.

— **Halálozás.** Belaerkváról jelentik: A napokban Belaerkván negyvenkilenc éves korában meghalt Haraszthy Kálmán postafőfelügyelő. Temetése nagy részvét mellett folyt le.

— **Kéthavi fogház emberöléséért.** Belaerkváról jelentik: A belaerkvai törvényszék Joanovics-büntető tanácsa a napokban tárgyalta Kalin Pera veikigáj lakos bűnperét, akit szándékos emberöléssel vádolt az ügyészség. A múlt év november 27-ikén Tobej Mladen és Nikola Gyorgye veikigáj lakosok hazafelé tartottak. Tobej az uton szidalmazni és lökdömi kezdte a hatvanéves Nikolt, akit Tobej barátja, Kalin védelmébe vett. A két legény között emiatt szökváltás támadt. Tobej sértegette és botjával fejbevégtte Kalint, aki bicskát rántott és azt Tobej mellébe döfte. A szúrás halálos volt és Tobej a helyszínen kiszendvedt. A törvényszék Kalint bűnösnek mondotta ki és az enyhítő körülmények figyelembe vételével hathónapi fogházra ítélte és kötelezte, hogy büntetésének kitérítése után havonként négyszáz dinárt fizessen a meggyilkolt özvegyének. A vádlott megnyugdott az ítéletben.

— **Felmentették a sikkasztás vádjá alól.** Szomborból jelentik: A szombori törvényszéken szerdán tárgyalta Ruzsek Ferdinánd volt szombori postafőfelügyelő sikkasztási bűnjegyét. Ruzsek 1926. március 12-ikén hét darab távirati pénzesutalványt vett át kikézből és a pénzt azonban nem közbesitette ki, hanem az ötezer dinári összeggel bement egy korcsmába és leitta magát. A bíróság előtt azzal védekezett, hogy nem emlékszik semmire, nem tudja, hogy mi üzte a korcsmába, de másnap, amikor észretért, pénzt szerzett és a hiányzó összeget megtérítette. A törvényszéki orvosszakértő szakvéleményében közölte, hogy a vádlott delirium trémensben szenved. A bíróság ezen az alapon felmentette a sikkasztás vádjá alól.

— **Elítélt tolvaj.** Szomborból jelentik: A szombori törvényszéken szerdán tárgyalta Gramilovics József szombori sofőr bűnjegyét. Gramilovics mintegy négyezer dinár értékű autófelszerelési cikkeket lopott Szalai Ferenc garázsából. A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után nyolc havi börtönrre ítélte.

— **Elfogták a pancsevői faibontó betörőt.** Pancsevőről jelentik: Március harmadikán virradó éjjel Pancsevőn a nagy piacon, a városháza közvetlen közelében ismeretlen tettesek betörték Marinovics Radu trafikjába. A betörők az üzlethelyiség falát az udvar felől felbontották és több ezer dinár értékű dohányárut és bélyeget vittek el. Dr. Sztojakovics Bogdán pancsevői rendőrfőkapitány személyesen vette a kezébe a nyomozást és Markovics Gena bűnügyi rendőrkapitány segítségével csakhamar megállapította, hogy a betörést egy esőköpenyeges ember követte el, aki már napok óta az üzlet körül settenkedett. Az üzlettel szomszédos korcsmában megtalálták a fiatalembert, akit bevitték a rendőrségre. A gyanúsított eleinte tagadott és alibit igyekezett igazolni, de végre Sztojakovics főkapitányának sikerült őt valómásra bírni. A fiatalember elmondta, hogy Regent Marionak hívják, huszonhárom éves olasz katonaszökevény, aki mint nyomdász volt alkalmazva a pancsevői »Prosveta« nyomdában. Regent vallomása alapján az ellopott árut meg is találták lakásán a szalmazsák alatt. A betörőt átadták a pancsevői ügyészségnek.

— **Leégett egy új ház Erdődön.** Erdődéről jelentik: Nagy tűz pusztított az elmúlt éjjel Erdődön. Adamovics és Cseh fakereskedő cég telepén kigyulladt egy újonnan épült lakóház, amely teljesen leégett. A kár biztosítás útján megtérül.

Minden nőnek leghőbb vágya szép lenni,
Siessen hát Deszanka-krém-et venni!

— **Gyilkosságért két évi fogház.** Osziékről jelentik: Az osziéki törvényszéken kedden tárgyalta Jelics György harmincéves bosnjáci földműves gyilkossági bűnperét, Jelics három hónappal ezelőtt vereszkodás közben szívszúrta Pavlovics Lovre földművestársát. A tárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy önvédelemből követte el a tettet, de a tanúk ellene vallottak. A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után Jelicsot két évi fogházra ítélte.

Josra, ostéjyre, korzóra, színházba
Fuder alá AGNES-t tegyen arcára.

— **Kétezer jugoszláviai földművest küldenek ki Németországba és Franciaországba.** Beogradból jelentik: Dr. Drinkovics Máté szociálpolitikai miniszter jóváhagyta azt a megegyeztést, amely a jugoszláviai mezőgazdasági munkások Németországba és Franciaországba való kiküldésére vonatkozik. E szerint ezer férfimunkást Németországba, ezer női munkást pedig részben Németországba, részben Franciaországba küldenek ki. A munkások kiküldése csoportonként történik és egy-egy őtös csoportban legalább egy irástudó munkásnak kell lennie. A kiküldendő munkások nagyrészt maraközlekek és prekőmunkások lesznek.

— **Amerikai mintára ingyen javítja Klein Jenő harisnyakirály noviszdát,** beeskereki vagy szentai üzletben vásárolt harisnyát.

— **Felakasztotta magát egy szuboticei papucos felesége.** Szerdán délután értesítették a szuboticei rendőrséget, hogy az ötödik kör Hramilovics-ucca 3. szám alatt felakasztotta magát Brindza Antal papucos harmincegyéves felesége. A rendőrségről Mlatov Tósa rendőrkapitány ment ki a helyszínre, ahová időközben kihívták dr. Munk Arthur orvost is. Dr. Munk megvizsgálta a kötélről levágott asszonyt, de már csak a beállott halált állapíthatta meg. A rendőrség kihallgatta Brindza Antalt, aki elmondta, hogy feleségén a nap folyamán semmi olyan változást nem vett észre, amiből arra következtethetett volna, hogy felesége ilyen végtetes tette készül. Ebéd után az asszony elvágta a háztartás körül eldögölt Brindza a mülhelybe ment és folytatta munkáját. Ez alatt az idő alatt Brindzáné bezárkózott a szobába és a mestergondnára felakasztotta magát. Négy óra felé Brindzának feltűnt, hogy felesége nem jelentkezik, keresni kezdte és a szoba ajtaját zárva találta. Felfeszítette az ajtót és akkor látta a gerendáról lógó asszonyt, akit levágott, élesztgetni próbált, de már nem lehetett rajta segíteni. Brindzáné levelet nem hagyott hátra. Valószínűnek tartják, hogy az ideges természetű asszony pillanatnyi elme-zavarában követte el a tettet.

A szuboticei zsidó Patronázs Egyesület gyermekotthona részére egyedülálló, zsidóvallású 30—40 éves gondnoknőt keres tíz gyermek gondozására. Ajánlatok írásban Löbl Salamonné elnöknőhöz (Zrinjski trg 10) küldendők. Az állást május 1-én kell elfoglalni.

— **Tehenet loptak és járlatleveleket hamisítottak,** hogy napszámosságot élelmezni tudják. Noviszdról jelentik: A noviszadi törvényszéken dr. Levakovics Matija büntetőtanácsa szerdán érdekes bűnjegyét tárgyalta amelynek vádlottai: Papp József, Becsényi József, Papp István, Becsényi Irén és Papp Mária sztaribecsei lakosok lopás és közokirathamisítás vádjával kerültek a vádlottak padjára. A noviszadi ügyészség vádirata szerint Papp József és Becsényi József múltévi május tizenegyedikén este König József, vagyis sztaribecsei gazdálkodó szállásáról négy ökröt és öt tehenet hajtottak el, június huszadikán éjjel pedig Papp Istvánnal együtt behatoltak Bácskopetrovszélón Korhecz János istállójába és két tehenet loptak. A lopott állatok egy részét levágták, a többit pedig hamis járlatlevelek segítségével eladták. A vádlottak közül

Papp Mária néhány hetes pólyáscsecsemőt tartott a karján. Papp József beismerte tettetét, de nagy nyomorával mentegetőzött. Elmondotta, hogy Sztaribecsei határában néhány hold földet bérelt, melyet cukorrépával akart beültetni, de nem volt annyi pénze, hogy napszámosságot fogadjon és a cukorgyárak nem adtak előleget. Ekkor támadt benne és Becsényi Józsefben a lopás gondolata. Becsényi József szintén nyomorával védekezett. Pap István, a harmadrendű vádlott tagadta, hogy résztvett a lopásban. A kritikus éjjelen Becsényi József felkeltette és megbizta, hogy hozza a teheneket a vásárra és értékesítse azokat. Papp Mária nem akarta megtenni, de rábeszélésére mégis elment, azonban a becséji vásáron a csendőrök azonnal letartóztatták és csak ekkor tudta meg, hogy lopott teheneket hajtott. Papp Mária és Becsényi Irén tagadták, hogy tudtak a lopásokról. A bíróság rövid tancsozás után a tárgyalást újabb tanúk kihallgatás véget március huszonhetedikére halasztotta el.

Dr. Hermann Károly szakorvos rendeléseit lakásán újból megkezdte.

— **Adomány.** E. V.-né 50 dinárt küldött a Bácsme gyei Napló szerkesztőségéhez a szegények javára.

FILM

Uj filmek

A „Volga... Volga“ a Lifikában — Greta Garbo filmje és a „Lángol az erdő“ a Városi-Moziban

Mindkét szuboticei mozi kitünő műsorral lép csütörtöktől kezdve a közönség elé. A Lifika-mozi a Volga... Volga című két részes nagy filmet mutatja be, amely nagy világsiker után érkezett Szubotícára. A filmet Turzsanski a »Strogov Mihály« és más nagy-sikerű filmalkotások rendezője csinálta ugyanolyan nagyvonalúan, mint eddigi filmjeit. Turzsanski ma talán a legjobb orosz tárgyú filmeket csinálja — persze az Oroszországban készülő filmeket nem számítva — és a Volga... Volga is nagyszerű rendezői eszközökkel megcsinált és tudatos művészettel felépített film. A bojárak elleni lázadás egy epizódját dolgozta fel a dráma egy szerelmi történettel párhuzamosan, roppant izgalmasan, a naturalizmus és romantika furcsa keverék-stílusában. Turzsanski bátran szakít a happy-ennel, sőt itt talán tulzába is megy, mintha szándékosan és csakazértis a sötét, vigasztalan befejezést keresné. Mindenesetre bebizonyítja, hogy így is lehet világsikere egy filmnek. Egyes jelenetek feledhetetlenek. A szomjúsággal gyöttrődő hajlégtelenség sóvár vágját egy csöpp víz után és szenvedéseit a legnagyobb realitással és megdöbbentő hűséggel adja vissza a kép. A felvételek kitünően oldják meg a legnagyobb nehézségeket is és a színészek elsőrangúak. Hans A. Schlettow-ban a legjobb német színészek egyikét ismeri meg a mozikközönség, már-káns művész-egyéniség, robusztus erővel és nagyon sok szívvel. Lilián Hall Davis szép és finoman nünaszírozó színésznő. Az együttesben nagyszerűen össze-válogatott karakterfejek egész galériája vonul fel és ezek közül is kiválnak Klein-Rogge és Boris De Fas kabinetalakításai. A film sikerét az orosz ének- és táncszámok csak fokozni fogják.

Nagyon jó kettős műsort ad a Városi Mozi is csütörtöktől kezdve. A Csillagok útja egy párisi színésznő törvénytelen leányának a története, nagyon finom elgondolással és sok izléssel megcsinált film. A fiatal lányt, aki falun nevelkedett, anyja megtagadja, de anyja barátja, egy színigazgató meglátja a paraszti modoru lányban a szép nőt s a jó színésznőt és gondjaiba veszi. Marianne azonban egy káplárba szerelmes, aki megszökik az ezredétől, csakhogy a lány mellett maradjon és lop is érte, úgyhogy végül börtönbe kerül. Mariannéhoz közben híres színésznő lesz, Páris innepelt csillaga, de amikor visszatér első és igazi szerelme, nem talál már örömet a színpadban és a dicsőségben. Súlyos lelki-konfliktusok és egy öngyilkossági kísérlet után a lány visszatér az egyszerű, régi élethez és a szerelem kárpótolja a hazug ragyogásért. Az ügyesen rendezett, szép felvételekben bővelkedő filmnek főerdekesége Greta Garbo alakítása. Ez a tüneményes szépségű amerikai filmsztár ebben a filmben valahogy egészen más, mint amilyenek eddig ismertük, nem csak az érzéki, csábító démon, hanem egy kedves fiatal parasztlánnyól alakul át a szemünk előtt világhírű, nagy nővé. Hálás és sokrétű szerepében olyan széles színészi skálát fog át, annyira más és más tud lenni minden jelenetében, hogy alakítása külön meglepetés. Rokonszenves partnere Lars Hanson és kitünő a többi szereplő is. A műsor másik filmje a Lángol az erdő érdekesítő film, amelynek izgalmas cselekménye mindvégig fokozni tudja az érdeklődést. A film főszereplője a szép René Adoré, a férfias Antonio Moreno és a kitünő Beregi Oszkár játsszák és ez a szereposztás is biztosítja a film sikerét. A műsor egész biztosan nagyszerűen fogja szórakoztatni a közönséget.

Tavaszi újdonságok

női kabátokra,
kosztümökre és ruhákra
nagy válaszékban
megérkeztek

Kirakalaim módot nyújtanak áru'm jó minőségéről és azok olcsó árairól meggyőződést szerezni

Székely divatáruháza
Szubotícán

KÖZGAZDASÁGI NAPLÓ

A BÁCSMEGYEI NAPLÓ ÁLLANDÓ HETI MELLÉKLETE

Termel-e a kereskedelem?

Írta: Komor Ernő

Néhány évvel ezelőtt a »Zakynthos« hajó fedélzetén egy tekintélyes szubotical ügyvéddel utaztam együtt Pyraeusba és mikor az óriási kikötő hajó-, kémény- és épület rengetegje már bontakozni kezdett a távolság ködéből, ez az átlagon felüli intelligenciájú, nagy olvasottságú férfiú ezt a meglepő kijelentést tette:

— A helyes adópolitikának kimélnie kell azokat, akik produkálnak valamit és inkább a kereskedőket kell megadóztatni, akik a haszorból élnek.

Ennek a megjegyzésnek súlyát emelte az a körülmény, hogy az illető ur épen akkor az adófelszámolási bizottság kinevezett elnöke volt. Ezzel a felfogással a mi humusunkból fakadt intellektueltek között nem akkor találkoztam utóljára. Nálunk nemcsak a tanulatlan emberek átlaga, hanem a műveltebb osztályokhoz tartozók is legteljesebb mértékben hajlanak a felleg felé, mely csak a buza elvetését, a kukorica kapálását, a termés learatását hajlandó termelésnek minősíteni — vagy a szélesebb látókörűek már esetleg a cipő megvarrását, a ruha kiszabását, a deszka asztallá szögecselést is — és mint ilyet közérdekű és általános értékű foglalkozással klasszifikálni.

Ezzel szemben a kereskedői foglalkozásról nálunk legtöbb embernek az a véleménye, hogy az nem más, mint »haszonra eladni«, tehát árukat olcsón megvenni és drágán eladni. A szegény, fixfizetési hivatalnok, a szellemi munkás, mezőgazda, iparos verejtékes testű, vagy magasabbrendű szellemi munkával megkeresett garasait végig zsebre profitként a ravasz kálmár és így a dolgozók, a termelők munkájának gyümölcsét, élvezi, de maga nem végez hasznos munkát a társadalom szempontjából, annak tulajdonképpen csak parazitája. Ez, sajnos, a közfelfogás nálunk és mondhatjuk a közfelfogás óriási tévedése.

Termelés alatt a szónak technikai értelmében valóban azt a tevékenységet értjük, mely az anyagok megváltoztatása útján annak használhatóságát emeli. De ennek a fogalomnak nemcsak technikai, hanem gazdasági jelentősége van és ez már nem olyan egyszerű valami, mint az elsőben meghatároztuk, mert bizonyos elvont fogalmakra kell gondolnunk. Ami pedig a kézzelfogható és szemmel láthatóan túl van, azt még a gondolkodó intellektuell sem mindig fogja fel, hát még a küzködő, lóto-futó nagy átlag, amelynek a maga gondja is elég és nem jut ideje fejét lögni, hanem felületesen alkotja meg a maga véleményét.

A termelés, különösen a mai komplikált, ezer irányban szerteágazó és mégis egyszerűen összefüggő, keresztül-kasul organizált gazdasági viszonyok között nemcsak technikai fogalom, hanem és legfőképpen: gazdasági és feladata a technikai kivétel túl a termékeknek a gazdaságosság elve szerint magasabb értéket szerezni, mint amennyit azok az előállítás költségei alapján (ideértve a hozzáadott munkát, tőkét stb.) érnek. Addig, míg a gazda csak a maga részére termel búzát, a szeszter csak a maga cipőjét varrja, addig a gazdaságosság elvének nincs jelentősége, de viszont ennek az ugyrevezett termelésnek sincs jelentősége a társadalom szempontjából. Amde a mai gazdaságunkban, ahol a munkamegosztás elve érvényesül, a mezőgazdasági javak kitenyészésével, az iparcikk elkészítésével még koránt sincs befejezve a termelés folyamata annak magasabbrendű értelmében. Az árukat, javakat értékesíteni kell, el kell juttatni a fogyasztóhoz és az, aki ezt a széles látókört, nagy szakismeretet feltételező munkát intézi, semmivel sem végez kisebb értékű teljesítményt a közgazdaság szempontjából, mint az előbbiek: az őstermelő, vagy az iparos.

Hogy mit jelent egy ország közgazdasága szempontjából épen a kereskedelem, annak illusztrálására kiváló példa az angol kereskedelmi miniszter, Sir Cumliffe-Lister nemrég publikált jelentése Anglia 1928. évi fizetési mérlegéről, mely százötvenmillió font aktívummal záródott (körülbelül negyvenkéteztőlárddinár). Ezzel az óriási összeggel, mely az SHS állam évi költségének körülbelül a háromszorosa, nem az angol őstermelők, sem az angol ipar, hanem az angol kereskedők, bankárok, hajósvállalkozók munkája billentette jobbfelé hazája fizetési mérlegét. Pedig Anglia ipara a

nemzetközi versenyben lemaradt, mezőgazdasága, valaha legelsőrangú bányászata világgazdasági pozíciója tekintetében alig jelent valamit, de kereskedőinek »pro-

fitja«, ügynökeinek, bankárainak províziói ma is a világ leggazdagabb, leghatalmasabb országai közé emelik.

Az új adótörvény végrehajtási utasítása

Utasítás a 77. szakaszhoz

3. Az adóköteles tartozik az adókötelezettség kezdődését és megszűnését az illetékes adóhatóságnál a vállalat megalakulása, illetve megszűnésétől számított 14 napon belül bejelenteni.

Az adókötelezettség megkezdését illető bejelentésben az adóköteles tartozik a vállalat alapításának idejét és működésének megkezdését pontosan bejelenteni. Ha a működés a vállalat alapításának napjától számítva több mint 14 nap múlva kezdődik, a működés megkezdésének napja az attól számított 14 napon belül közlendő.

Az ilyen esetekben illetékes adóhatóságnál az a másodfokú adóhatóság tekintetik, amelynek hatáskörébe a vállalat vezérigazgatóságának székhelye tartozik. Ha pedig a vállalat külföldi jogi személy, akkor az a másodfokú adóhatóság illetékes, amelynek hatáskörébe a képviselőség székhelye tartozik, illetve ahol a vállalat ingatlan vagyona van. Az elsőfokú adóhatósághoz bejelentett ilyen eseteket ezeknek azonnal közölniök kell a másodfokú adóhatósággal nyilvántartás végett.

A vállalat, ha teljesen beszünteti működését, vagy pedig esőse jut, megszűnik adófizető lenni, kivéve, ha a felszámolás és az eső ideje alatt is folytatja a működését. Ez esetben újabb adókievételnek van helye a felszámolás vagy a eső ideje alatt kifejtett működés eredménye alapján.

4. A felszámolás alatt lévő vállalat vagyonának a tagok, illetve a részvénytulajdonosok között való felosztása mindaddig meg nem történhetik, míg az adót az adókötelezettség megszűnéséig nem vetették ki és nem fizette be.

Az ilyen esetekben a hátralékos adó befizetéséért a vállalat felszámolója szavatolnak, azonban a vagyon felosztást végző hatóságok szintén felelősség terheli.

Jegyzetek a 77. szakaszhoz. A 77. szakasz a vállalatadó fizetési kötelezettség kezdődését és megszűnését szabályozza és a bejelentési határidőt mindkét esetben 14 napon állapítja meg.

Az adókötelezettség a vállalat jogos főnállásának napjától kezdődik és működése beszüntetésének napjával szűnik meg. Ebből a törvényes rendelkezésből kifolyólag a vállalat vezetésére (képviseletére) és tekintetben kötelezettség hárul, amennyiben a vállalat megalakulásáról értesítve kell azt a másodfokú adóhatósághoz (pénzügyigazgatósághoz), amelynek a hatáskörébe a vállalat igazgatóságának székhelye esik.

Ennek a bejelentésnek megtehető mellékendő az alapszabály egy példánya: kimutatandó az alaptöke (üzletészatóke) és a tartalék állapossága amennyiben ez a részvények befizetések már megállapítást nyert. Közölni kell továbbá a vállalat székhelyét és az esetleges fióküzletekét is és megemlíteni, hogy a vállalat a működését megkezdette-e? Mindez a vállalat alakulásától számított 14 napon belül jelentendő. Mivel pedig mindezen dolgokban beállott változások az adókötelezettségre befolyással vannak, következik, hogy a változások is bejelentendők (ilyen pl. az alapszabály módosítás, alaptöke emelés, régi fióküzletek beszüntetése és újak felállítás.)

Tekintettel pedig arra, hogy ezeknek a bejelentéseknek nyilvántartási jellegük is van és hogy a 3. szakasz értelmében az adó az ideiglenes mentességet élvező adótárgyra is kivetendő, ezeket a bejelentéseket az ideiglenes mentességet élvező vállalatoknak is be kell terjeszteniök, mellékelve egyúttal a mentességről szóló bizonyítványokat is.

Az állandó adómentességet élvező vállalatoknak, szerintünk nem kell mindezeket a jelentéseket betérjeszteni, mint ahogy adóvalomást sem kell adniök. Ha azonban az állandó mentességet élvező vállalatok tevékenységük természetét megváltoztatják olyképen, hogy a törvény értelmében

adófizetőkké válnak, kötelesek ezt a változást az illetékes adóhatóságnak bejelenteni.

Hogy a nyilvános számadásra kötelezett vállalat mikortól áll fenn jogilag, a törvényhozó nem szabályozza, ennél fogva ez a kérdés a vonatkozó törvények rendelkezései szerint tárgyalandó. Az általános elvek szerint pedig, amelyek ezt a kérdést szabályozzák, egy nyilvános számadásra kötelezett vállalat a cégbejegyzés kihirdetésének napjától áll fenn jogilag, ezt véve alapul a nyilvános számadásra kötelezett vállalat adókötelezettsége az illető vállalatnak az illetékes hatóságoknál történt bejegyzése napjától kezdődik.

Habár a 77. szakasz rendelkezései szerint az adókötelezettség a jogos fennállás napjától kezdődik, ez még nem jelenti azt, hogy az adófizetési kötelezettség is ugyanazon naptól kezdődik. Ezen törvényes rendelkezésnek ilyképpen való magyarázása ellentétben volna a 80. és 81. szakaszok rendelkezéseivel, amelyek szerint a vállalat az adót az elért nyereség után fizeti, már pedig működés nélkül nyereségről szó sem lehet és így a dolgok természete szerint adófizetésről sem. Hogy az ilyen magyarázat helyes, bizonyítja ezt a 80. szakasz 11. részében foglalt rendelkezés is, amely szerint az újonnan alakult vállalatokra az adó a működés tartamának arányában vetendő ki, ami pedig azt jelenti, hogy az üzlet tényleges megkezdése napjától.

Utasítás a 78. szakaszhoz

A 78. szakasz megkülönbözteti:

a) a belső vállalat működésének a külföldre való kiterjesztését, és

b) a külföldi vállalat működésének a belső vállalat kiterjesztését.

1. Az első esetben a szabály az, hogy a belső vállalat elvileg teljes terjedelmében és teljes nyeresége után adóköteles, vagyis egy a belső vállalat, mint pedig a külföldön elért nyeresége után adózik.

2. A belső vállalatnak a külföldön elért jövedelme csak az esetben nem számítódik bele az adóalapba, ha a vállalat a mi követésünk, illetve konzultációnk által hitelesített bizonyítvánnyal igazolja a következőket:

1) hogy külföldön állandó képviselősége, fióküzlete, bizományi üzlete, lerakata, vagy a bevásárlás és eladásra berendezett üzleti helyisége, számvitel és ellenőrzés céljából irodája, stb. van;

2) hogy a külföldön elért összes nyereség után a külföldön már fizet egyenes adót;

3) hogy az adó, amit ott fizet, ugyanolyan hasonló nemű, vagyis állami, nem pedig önkormányzati és hogy a vállalat nyereségére kivetett adó nem pedig más pl. forgalmi adó vagy általános vagyoni és jövedelmi adó.

Ha az adóköteles nem igazolja, hogy a külföldön lévő képviselősége utáni nyereségre egyenes adót már fizet, vagy pedig kitűnik, hogy a külföldön elért nyeresége ott nincs teljes egészében állami adóval megtervezve, akkor az a megadózatlan nyereség adó alá esik. Ez esetben az adóköteles tartozik a vállalat és az összes képviselőségeire vonatkozó mérleget a nyereség és veszteség számlával együtt az adóhatósághoz betérjeszteni és a vezetőség aláírásával kifejezetten igazolni, hogy a külföldi nyereség benne foglaltatik-e az anyaintézet mérlegében, vezet-e az illető képviselőség külön könyvelést, készít-e a képviselőség külön előírt mérleget, vagy pedig maga az anyaintézet vezet helyette és végül, hogy mi y mód-on történt a képviselőségre nyereségének a kiszámítása.

2. A második esetben a külföldön székelő vállalatok, melyek üzleti tevékenységüket a királyság területére is kiterjesztik, adót csak ezután az üzleti tevékenység után elért nyereség után fizetnek.

Íde a külföldi jogi személyeknek csak azok a kül-

földi vállalatok tartoznak, amelyek a Királyság területén, szabályszerűen bejegyzett képviselővel, vagy pedig ingatlan vagyonnal bírnak. Minden más külföldi vállalatok, melyek tiszlet tevékenységüket a Királyság területére is kiterjesztik, ebből a tevékenységből származó nyereség után a törvény 42. szakasza szerint kereseti adót fizetnek.

Ennek a szakasznak rendelkezései csakis a törvény 162. szakaszában említett külön szerződésekkel módosíthatók meg.

Csehszlovákia áttér az aranyvalutára

Az ország pénzegysége továbbra is a csehszlovák korona marad

Prágából jelentik: A csehszlovák Nemzeti Bank már hosszabb idő óta folytatja az előkészítő munkálatokat az aranyvalutára való áttérésre. A munkálatok ezidőszakra már olyan stádiumba jutottak, hogy a bank kormányzósága a pénzügyi kormányval egyetértésben elhatározta, hogy a nagyjelentőségű pénzügyi reformot már a legközelebbi jövőben keresztül fogja vinni.

Az aranyvalutára való áttérés tervezete szerint az ország pénzegységét értékben és vásárlóerőben nem fogják növelni és továbbra is a papírkorona marad a pénzegység. Emellett azonban állandó értékkel új arany pénzegységet is készítenek: a csehszlovák aranykoronát, amelynek stabil vásárlóértéke 30,75 papírkoronának felel meg. Az aranyvaluta egykoronás értékben kerül forgalomba és egy-egy ilyen vert aranypénz 44,58 milligramm huszonnégy karátos aranyat fog tartalmazni, amely arany mennyiség körülbelül egy aranydollár fémértékének felel meg.

Csehszlovákia közgazdasági köréi nagy örömmel fogadták a tervezett reform híreit, mert általános az a meggyőződés, hogy az aranyvalutára való áttérés nagyban elő fogja segíteni az ország nemzetközi hitelét és külkereskedelmi vonatkozásokban megbecsülhetetlen előnyre lesz az országnak. Ami a papírkorona belső vásárlóértékének javendő alakulását illeti, szakemberek véleménye szerint a reform semmivel sem fogja megdrágítani a közszükségleti cikkek ártalárát.

A nagyszabású tranzakció technikai kivitelére pénzügyi körök szerint a jelen pillanat kiválóan alkalmas, minthogy ezidőszakra a csehszlovák Nemzeti Bank függő adósságainak teljes negyvenkét százalékos aranyfedezetet őriz.

MI UJSÁG A LLOYDBAN?

A szubotici Lloyd közleményei — Rovatvezető: Pavlovics Milos dr. titkár

Eljárás elvámolt, de utólagos rendelkezés folytán külföldre visszaküldött küldeményekkel

A már elvámolt, de utólagos rendelkezés folytán külföldre visszaküldött küldeményekkel a Vasúti Üzletszabályzat 81. és az Árukezelési Utasítás 57. szakasza értelmében kell eljárni.

Ha a feladó a már utközben elvámolt küldemény tekintetében, amelynek átvételét a címzett megtagadta, úgy rendelkezik, hogy az visszaküldendő, akkor azt a vám összegével és esetleges egyéb illetékekkel megterhelve vissza kell küldeni.

A küldemény visszaküldésekor a tekintetbe jövő vámhivatal értesítendő, hogy az áru a beviteli vámkezelésen átment és hogy az visszaküldendő a külföldre anélkül, hogy szabad forgalomba került volna, mert szakadatlanul a vasút felügyelete alatt állott: a vámhivatal egyben megkérendő a vám visszatérítésére. Amennyiben a vámhivatal válasza a vámtörvény 50. szakasza értelmében negatív, akkor az megőrzendő. Az összes vámokmányok, amelyek szerint a vámot és esetleges más illetékeket behajtották, a fuvarlevélhez csatolandók, illetve arra ráerősítendő és a rovatlapba — a határállomásokon pedig a tranzitjegyzékbe is — bejegyzendő.

Ez okmányok alapján szerzi meg ezután a feladó a jogot és a lehetőséget ahhoz, hogy a vámigazgatósnál reklamálhasson.

Törvény a külkereskedelmi intézeiről. A kereskedelmi miniszteriumban törvény készül egy a külkereskedelmet előmozdító intézet felállítására, amelyben a gazdasági statisztikai hivatal és a fogyasztási statisztika összpontosítva lenne. Dr. Mazsuranics Zselimir kereskedelmi miniszter soronyán dolgozik ezen a törvényen, úgyhogy remélhetőleg már rövidesen legfelsőbb jóváhagyást nyer.

Vásárok és kiállítások. A XVIII. prágai mintavásár március 17-ikétől 24-ikéig tartják meg. A kiállításra imponáló módon vesz részt a csehszlovák ipar. Néhány speciális kiállítás is lesz, így nemzetközi kikötő- és fűrdőhelykiállítás, szálloda- és vendéglőipari kiállítás, rádió-kiállítás, háztartásbeli praktikus újdonságok bemutatása, végül propaganda- és reklámkiállítás. A kiállítás jó áttekintést fog nyújtani a gazdasági köröknek a csehszlovák ipar jelenlegi állásáról és alkalmas fog adni nekik arra, hogy közvetlen összeköttetésbe lépjenek a csehszlovák és egyéb a kiállításban résztvevő termelőkkel. A nagy mintavásárral kapcsolatban számos szakkongresszus is lesz Prágában. A prágai nagy mintavásár látogatói a vásári igazolvány felmutatása mellett utazási kedvezményben részesülnek és pedig a csehszlovák vasutakon 33 %, a jugoszláv és osztrák vasutakon 25 %, a magyar vasutakon külön igazolvány alapján 25 %-os, végül az adriai gőzhajókon is jelentékeny engedményt élveznek. Bővebb felvilágosítást nyújtanak eziránt a csehszlovák külügyi képviselők és a vásári igazolvány-elárusítóhelyek. A május hó 15-ikén megnyíló barcelonai nagy világkiállítással kapcsolatban kereskedelmi miniszteriumunk súlyt helyez arra, hogy ez alkalommal a jugoszláv ipar is megmutassa a világnak a maga teljesítményét, ha mindjárt nem is érdekelné a spanyol piac tekintve, hogy ezen a nagyszabású

kiállításon igen sok európai és amerikai állam fog résztvenni. Ha a kiállítás céljaira nem lehetne összegyűjteni megfelelő számú árumintát, a kereskedelmi miniszterium szívesen venné, ha eljuttatná hozzá a jelentősebb iparvállalatok és ipartelepek kereseti főnyelvéit, valamint az utóbbi évek folyamán előállított és különböző fogyasztási területeken elhelyezett gyártmányokról készített grafikonaikat. Ezeknek az adatoknak összeállítása nem járna nagyobb költségekkel és a kereskedelmi miniszterium meg van győződve arról, hogy gyárosaink szívesen eleget fognak tenni ennek a kívánásnak. Kérjük tehát a tekintetbe jövő tagokat, hogy ezeket a fényképeket és grafikonaikat, amelyek arra vannak hivatva, hogy a külföld figyelmét hazánk termelésére irányítsák, a »Lloyd« titkári hivatalának mielőbb beszolgáltatni szíveskedjenek.

Magyar Kiviteli Intézet. A napokban kezd meg működését a mezőgazdasági és ipari kivitel fejlesztésére alapított Magyar Kiviteli Intézet és egyidejűleg megnyitja nyolc külföldi fiókját is. A legelső ilyen fiókinézet Prágában lesz, a többi pedig Bécsben, Bográdban, Bukarestben, Berlinben, Milánóban, Szófiában és Sztabulban.

Származási bizonyítványok a görögországi árubevételről. A görög minisztertanács legújabb határozata szerint a Görögországba szállított mindennemű áru névze származási bizonyítványt követelnek, amelyet valamelyik görög konzulátusnak láttamoznia kell. Olyan áru után, amely származási bizonyítvány nélkül érkezik Görögországba, a maximális vámtételt kell fizetni.

A nemzetközi pék- és cukrászkiállítás rendezőbizottsága azzal a kéréssel fordult berlini követségünkhöz, hogy közölje vele azoknak a jugoszláv péküzemeknek és cukrászüzemeknek címeit, amelyek mint kiállítók részt hajtanak venni ezen a kiállításon, amelyet június 7-ikétől 16-ikáig tartanak meg Lausanneban, a »Comptoir Suisse« helyiségeiben. A rendezőbizottság a hozzá juttatott címekre elküldi a kiállítás részleteit ismertető körleveleket. A kiállítás egy külön osztály van terve véve a szobanforgó iparágak nyersanyagainak, mint cukor, liszt, tojás, élesztő, tej, tejtermékek, vaj, méz, szirup, befőtt, déligyümölcs stb. bemutatására. Kérjük az érdekelteket, hogy a »Lloyd« titkári hivatalának szíveskedjenek bejelenteni a kiállításon való esetleges részvételi szándékukat.

Taglalk ígyelmébe! A »Deutsche Bauhütte« című hannoveri folyóirat kiadóhivatala a noviszadi kereskedelmi és iparkamara útján felhívja gazdasági körreink figyelmét egy Poljanszky nevű egyénre, aki illetéktelenül előfizetéseket gyűjt a fenti szaklap részére és pedig főleg építészek és az építőipar körében. Az illető az előfizetéseket gyűjtésénél saját bankkettőt használja, a feleket beszedi az előfizetési díj egy részét és aztán továbbáll. Minthogy ez a visszaélés országunk jó hírét rontja a külföld előtt, kérjük a tagokat, hogy amennyiben az illető hozzájuk fordulna, értesítsék azonnal a rendőrséget és a »Lloyd« titkári hivatalát is.

Hetvenöt éves az ulmi ekegyár

Hetvenöt év alatt hatalmas világcéggé fejlődött Eberhardt Vilmos ekeépítő műhelye

Hetvenöt éves jubileumának megünneplésére készül Németország egyik legjelentősebb gyárvállalata Eberhardt Testvérek ulmi ekegyára. Hetvenöt évvel ezelőtt állította fel ekeépítő és javító műhelyét Eberhardt Vilmos és ez a kis ipartelep az évek során, az ekegyártásban vezető világcéggé fejlődött. Eberhardt Vilmosnak köszönhető, hogy a mezőgazdaság olyan társadalmához jutott, amely valóságos forradalmat idézett elő Európa minden földművelő államában. Abban az időben csak nehéz és tökéletlen szántóeszközök álltak a gazdaságok rendelkezésére, Eberhardt Vilmos arra törekedett, hogy az elavult gyártmányokon javítson és munkájának eredménye a manapság mindenhol jólismert könnyűjárású és könnyen kezelhető »Vaddisznó« védjegyű eke.

A gyártelep rohamosan fejlődött és csakhamar kizárólag az ekegyártásra tért át. Ebben olyan sikereket ért el, hogy az Eberhardt Testvérek gyára az egész világon a legjobb hírnévként örvend. 1886-ban dr. Eberhardt Lajos mérnök vette át a gyártelepet, amelyet megnagyobbított és modern gépekkel szerelt fel. A hatalmas ipartelep ma 82.000 négyzetméternyi területen terül el és állandóan ezer munkást foglalkoztat. Évente kétszáz ezer darab eke készül el a gyárban, amely fennállása óta több mint három millió különféle, minden talajviszonyok megfelelő »Vaddisznó« védjegyű eket hozott forgalomba. Az utóbbi években még nagyobb érdemeket szerzett a világhírű gyár magának kiváló traktorekével és tárcsás boronáival, amelyek rövid idő alatt az egész világ gazdaközönségét meghódították.

A gyárnak jól kiterjedt képviselőhálózata van, amely a világhírű ulmi ekeket az öt világrész valamennyi államába bevezette. Most a hetvenöt éves jubileum megünneplésekor is csak egy eke vezérl a világcéget és ez a cél az, hogy kiváló gyártmányával és versenyképes áraival a legnagyobb megaláztatást érdemelje ki a gazdaközönség körében.

A szőlősgazdák nagy reményt fűznek a készülő bortörvényhez

A borkereskedelem nehézségei

Szinte költői kifejezéssel kell élni az embernek a mai sanyaru gazdasági viszonyok között, mondván, hogy halvány reménysugár csillog a szőlősgazdák borborult egén. Az új rezsim azt az ígéretet hozta, hogy igyekszik enyhíteni hozni a bajor jutott bortermeleten. Hosszu évek óta hangzik az általános panasz a szőlősgazdák részéről, hogy nem tudják boraikat értékesíteni s ha igen, nem a kellő áron.

Az értékesítés nehézségei közül legsűrűbben azt emlegetik, hogy nehezek a kereseti lehetőségek, visszafeljődött a befogyasztás. Ebben sok igazság van, de nem fedi teljesen a valót. A kereseti viszonyok hiányosságai mellett is mégis csak vannak borivó emberek, ezek azonban a drága pénzükért nem mindig kapják azt, amit kérnek, sőt mondhatni legtöbbször nem azt kapják, amit bor elnevezés alatt imni szeretnének és ennek oka legelsősorban a bortörvény hiánya, ami lehetővé teszi a leglelkiesmeretlenebb visszaéléseket. Ezeknek a visszaéléseknek van aztán egy indítóokuk: a horribilis adóterh, ami a bor hasznossal való árusítását igen kétségessé teszi, viszont a sör árusítása nagyobb hasznot jelentvén, kedveltebb cikk a bornál. A sör, nem tudni mi okból, annyit kedvezményt élvez, hogy annak hátrányos volta, súlyos válságba sodorta a bortermeletet.

A bor helyföldi fogyasztásának fokozása mellett a kormányzatnak oda kell főként törekednie, hogy a kiállított elősegítse. Pár évvel ezelőtt volt szó arról, hogy a Csehszlovákiával kötendő kereskedelmi szerződés kapcsán a csehszlovák sör kedvezményes behozatala ellenében a jugoszláv bor kedvezményes bevittet nyer Csehszlovákiába. Ez azonban nem történt meg, valószínűleg azért nem, mert a néhány nagytőkés kezében lévő söripari vállalatok hathatósabb érvekkel tudták bebizonyítani a csehszlovák sör behozatalának veszedelmét arra a néhány száz munkásra, mint a százazreknek kenyeret adó bortermelet képviselői a borkivitel megkönnyítésének szükségességét.

Csehszlovákia nem termel annyi bort, amennyi a szükségletet kielégítheti, tehát behozatalra szorul ma égy, mint ezelőtt tíz-tizenöt évvel, amikor a Vajdaság borterméke igen nagy mennyiségben talált vevőket Prágában, Brünnben.

Igen ajánlatos lenne, ha ezt a körülményt figyelembe vennék az intéző körök s egy annyi embernek kenyeret adó mezőgazdasági ágat, mint a bortermelet, sokoldalú körültekintéssel támogatnának. Kereskedőink vannak, borunk van, csak az életheletőség kell, hogy felvirágozzék az elhanyagolt szőlőtermelés, amely az ország mezőgazdaságának jelentős ága.

LIFKA

Csütörtöktől

Vasárnapig:

A siker ismét a miénk!

VOLGA... VOLGA

2 rész 12 felvonásban

Minden előadáson **Saljapin** világhírű dalát énekli **Serjoza Krivcov** baritonista

Orosz tánc-duettek Feodor Prilhocov és Clara Zarie Orosz tánc-duettek

Mit irnak a külföldi nagy lapok?

RULJ, Leningrad

A film története izgalmas s bár a hősnő halálával végződik, olyan felépítésű, hogy ezt a halált a néző valóban megváltásnak tekinti s a költői kielégültség érzését sem tagadhatja meg a filmtől. A cselekmény nagysága a film technikájával teljes mértékben érvényesül, a játék realizáltságával s a felvételek tökéletessége biztosítja a filmnek örökös sikerét.

GAZETTE DE FRANCE, Páris

A Volga... Volga... Esztendők óta legnagyobb sikere ennek a dalnak van. Saljapin, valamint a többi ismert énekes programjának a legnagyobb slágere. Tourjanszky mestermunkát végzett, jelenetei korhűek, pontosan visszaadják az orosz nép színes lelkét.

DAILY MAIL, London

Stenka Rasin! Kimenetkor még hallani, meg

érezni a szívben a meleg, gyönyörű balladát, melyben ott zeng az orosz fájdalom és amelyet Saljapin ismertetett meg az egész világgal, hogy blazirt, gondokkal küzdő embernek szemébe könnyeket varázsoljon, — de olyan könnyeket, amelyek mögött meg kell érezni, hogy szíve van! Emberek! Itt le az álarccal! Itt sirni kell, érezni, szenvedni és végül — örülni az életnek!

BERLINER TAGEBLATT

A Volga... Volga egyenesen monumentális arányú. Vad és nagyhatású csoportjelenetei, a főszereplők mesteri játéka nagy-nagy sikert ígérnek ennek a darabnak.

PESTI NAPLO

Volga... Volga... Meghatóan szép mese, a melyet Tourjanszky csupa erős színnel festett izgalmas filmtörténet középpontjába. Mestermunka ez. Ez az orosz rendező nagy, komoly és

szent áhitattal dolgozik. Elejétől végig egyforma erővel tartja kezében ezt a hatalmas témát, amely izgalmas sístérgéssel, szinte lángolva rohan előtünk a vászon fehér lapján.

SVENSKA DAGBLAD, Koppenhága

Az idej években kihozott filmek közül a Volga... Volga egyike legművészebb és leggraniózusabb filmalkotásoknak. Tourjanszky olyan sötét tónusú, gyönyörűen beállított képeket varázolt elénk, mint egy híres Verescsagin festmény.

AZ EST

A Volga... Volga című film elsősorban Tourjanszky nagy diadala. Szerencsés téma, ragyogó rendezés. Tizennégy kép... tizennégy képmény oszlopa ennek a szívekbe markoló balladának. Mintha Saljapin zengő, zokogásba csukló dala viharzana végig ezen a filmen.

Petroleummágnások harca Amerikában

Rockefeller meg akarja tisztítani az üzleti világot — Három miniszter van belekeverve a botrányba

Már csaknem tíz év óta állandóan petróleumbotrányok izgatják az amerikaiakat. Most például a *Standard Oil Co. of Indiana* (röviden: Stanolina) vezérigazgatója, Mr. Robert W. Stewart, került szembe a fiatal John D. Rockefellerrel, aki a Rockefeller-család nevében a legnagyobb határozottsággal Stewart viszályát követeli, mert véleménye szerint nagy része van az ugynevezett *Teapot-Dome*-botrányban. Stewart persze a legcsekélyebb hajlandóságot sem mutatja arra, hogy Rockefeller kívánságát teljesítse és így a társaságnak március elején megtartandó közgyűlésen fog a harc eldőlni.

Lesznek még, akik emlékeznek arra a *Teapot-Dome*-botrányra, amely a wyomingi és kaliforniai állami petróleumföldök eladásával indult meg. Kévéssel azután, hogy Harding lett az elnök, 1920-ban Donby tengerészeti miniszter két kollégájára, *Dougherty* igazságügyminiszterre és *Fall* belügyminiszterre bízta az állami petróleumbirtok gondozását. Ezek 1922-ben a wyomingi *Teapot-Dome* petróleumterületeket odaadták a *Jivels Oil Co.*-nak és a *Pan American Oil Co.*-vel (Edgard Doheny) ugyanekkor szerződést kötöttek a kaliforniai olajmezőkre nézve. Mindkét petróleumterület

az amerikai olaj fölajtartékára

és ezért egyre is feltűnt, hogy a *Teapot-Dome*-koncesszióért meglepően csekély bérleti árat fizettek a kincstárnak.

Ezt a fölfedezést sok pör, tárgyalás, botrány követte. Végezetül kiderült, hogy a hírbeadás csak Albert B. Fall belügyi államtitkár megvesztegetésével történt meg.

Az összeg, amivel a megvesztegetés történt, nem egészen negyedmillió dollár volt. Ezt a pénzt egy szintén üzlettel szerezték meg, még pedig a következőképpen: egy külön erre a célra alapított kanadai társaság, a *Continental Trading Co.* egy nagytermelőtől (Col. Humpkrey) 33 és egyharmad millió hordó nyersolajat vett hordónként másfél dollárért és még aznap eladta 1 dollár 75 centért a *Prairie Oil and Gas Co.*-nak és a *Sinclair Crude Oil Purchasing Co.*-nak, a melyben a *Standard Oil Co. of Indiana* felében érdekelve van. E furcsa üzletlen szerzett több mint hárommillió dollár »nyereségből«, figyelmen kívül hagyva a államtitkár megvesztegetésére szánt összeget és tovább-

bi 160.000 dollárt, a Hardingot kormányra segítő köztársasági párt választási harca deficienciájának kiegyenlítésére, az érdekelt nagy olajtársaságok négy vezetője fejenként mintegy háromnegyed millió dollárt kapott. Ez a négy igazgató: *Harry Sinclair*, a *Sinclair Co.* elnöke, *O'Neill*, a *Prairie Oil and Gas Co.*, *Blackner*, a *Midwest Refining Co.* (szintén a *Stanolind* leánytársasága) és *Robert Stewart*, a *Standard Oil Co.* and *Indiana* igazgatója. *Sinclair*, aki a legbünsőbbnek látszott, a nyilvánosság meglepetésére fölmertést tudott magának biztosítani. *O'Neill* és *Blackner* megszökött és ma sem lehet őket megtalálni. Egy ideig *Stewart* is külföldön volt, de csakhamar ismét hazatért.

A fiatal *Rockefeller*, akit nagyon derék, becsületes és jámbor embernek ismernek, már 1925-ben felszólította *Stewart*-t, hogy mondjon el nyíltan mindent, amit a *Teapot-Dome*-ügyről tud. Sőt 1928 februárban, tehát éppen egy éve,

le is tartóztatták *Stewart*-t, de tízezer dollár biztosítékért szabadon engedték.

De *Rockefeller* mégis bízott és hitt *Stewart* becsületes-ségében, aki annakidején megígérte *Rockefeller*-nek, hogy a társaság részvényeseinek nem akar semmiféle kellemtelenséget okozni és kész a visszalépésre, míhelyt kívánják.

A múlt év április 24-ikén azonban *Stewart*-nak a szenátusi vizsgálóbizottság előtt végre be kellett ismernie, hogy ő volt a negyedik társ, aki a *Continental Trading Co.* »üzleti nyereségében« részeseült. *Rockefeller* erre április 27-ikén levelet küldött *Stewart*-nak, a melyben figyelmeztette, hogy vallomása következményeként váltsa be régebbi ígéretét és

mondjon le vezérigazgatói állásáról.

Nem kapott feleletet, mire megismételte felszólítását. Amikor most sem kapott választ, közzétette *Stewart*-hoz intézett két levelét. *Stewart* nem sokat törődött vele és beírte azzal, hogy semmitmondó kommunikát közöltetett az újságokban. Időközben *Stewart* hamis eskü miatt bíróság elé került. A vád az volt, hogy elcsinálta azt hangoztatta, hogy semmit sem tud a dologról és később mégis be kellett vallania részességét. Formai okokból föl kellett őt menteni, de erre már *Rockefeller* egészen megelégedte a dolgot és elhatározta, hogy *Stewart*-t végérvényesen eltávolítja a *Standard Oil Co.*-ból.

Most azonban a közhangulat teljesen megfordult.

aminek bizonyítéka a többi közt *Edwin F. Parker*-nek, az Egyesült-Államok Kereskedelmi Kamarája elnökének a kamara tizenhatodik évfordulóján tett nyilatkozata, hogy »az üzleti világot meg kell szabadítani ezektől a kalóztól«. *Owen D. Joung* pedig, kevéssel azután, hogy *Rockefeller* visszalépésre szólította föl *Stewart*-t, a kamara egyik lakomáján mint »az üzleti élet megbecsüléseinek védőjét« ünnepelte *Rockefeller*-t és szavait nagy tetszés fogadta.

A harc, amely a közgyűlésen dől el, nagyon izgató lesz, mert mindkét fél körülbelül egyenlő számú részvényt rendelkezik.

Stewart-nak a történetek után is nagy még a tekintélye és így ez idő szerint senkinek sem tudja, hogyan végződik a *Rockefeller-Stewart*-harc. Egyelőre egyre drágul a *Stanolind*-részvény, valószínűleg azért, mert mindenki azt hiszi, hogy a két fél mindenképp annyi részvényt iparkodik összevásárolni, amennyit csak lehet.

BELFÖLD

A vrsaci földművelési egyesület közgyűlése. Vrsacról jelentik: A földművelési egyesület vasárnap tartotta harmincegyedik évi rendes közgyűlését, amelyet dr. *Kilner Gyula* ügyvéd, az egyesület elnöke nyitott meg. *Schmidt Ferenc* egyesületi jegyző felolvasta az évi jelentést, amit egyhangulag tudomásul vettek. Az egyesület az elmúlt év folyamán mezőgazdasági gépekkel gyarapította vagyonát. *Millner Ferenc* egyesületi pénztáros az egyesület vagyoni állapotáról tett jelentést. A jelentést egyhangulag tudomásul vették és a lemondott tisztikart az egyesület újból megválasztotta.

Kereskedelmi szerződés Spanyolországgal. A kereskedelmi minisztérium tárgyalás alá vette a Spanyolországgal való kereskedelmi szerződés megkötésének kérdését. Első lépés volt ebben az irányban dr. *Mazsuranics Zselimir* kereskedelmi miniszter találkozója gróf *Torrios* spanyol meghatalmazott miniszterrel. Kormányunk, mielőtt még hozzáfogna a kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló tárgyalásokhoz, külön delegációt fog küldeni Madridba a szükséges előmunkálatok elvégzésére.

Legjobb hirdetési orgánom
a „BÁCSMEGYEI NAPLO“

Konzerválja a bőrt | Melyik az a paszta? S fényesíti...! az ám! Egyedül a „Pyram“!

klozettek
és minimeg
vizezve étéki csövek
jutányosan kaphatók
Kemény Gyula
műszaki igazgató
Szubotica T. telefon 29

Mária
gyertya
gyári
árban
Resch József cégé
kapható
Somborban
Kérjen ajánlatot!

Naponta garantált friss
I-a
TEAVAJ
és mindentéle tej-
termékek kaphatók
Trišić Todor
tejtermékek kereskedésében
Strossmajerova ul. 22. (Halpiac)

Elismerő nyilatkozat.

Megboldogult férjem, Martin László kereskedő
Vel.-Bečkerek, a „PHONIX“ Életbiztosító Társaság
Wien, beogradi igazgatóságánál

25,000 dináros

életbiztosítást kötött.

Férjem 1928 július hóban meghalt, én az életbiztosítás liquidálásáért a „PHONIX“ Biztosító Társasághoz fordultam, amely kérésemnek azonnal eleget tett és a biztosítási összeget, 25.000 dinárt azonnal kifizette.

A PHONIX Életbiztosító Társaság ezen gyors és kifogástalan elintézése késztet arra, hogy mindenkinek ajánljam, aki magát és családjának jövőjét biztosítani akarja.

Veliki-Bečkerek, 1928 augusztus

Özo. Martin Lászlóné

Eladó
416 □-31 terület Párics-
fürdő legszébb és legor-
számlább helyén, mely
szép falkészenléti for-
villára, de kiváló üzlet-
helyiségek építési ter-
mésével. — Cím a Kadban

FAGYÁST
leggyorabban és
legbiztosabban a
PARAFFIN
GYÓGYIT!!
Paraffin Gyógy- és Koz-
metikai Intézet, Veliki-
Bečkerek, Bajluk Velj-
kova 14 — Orvosi fel-
ügyelet

Bösendorfer zongora-
Steinvey, Förster, vilt-
máka, Erste Produktiv,
Stelzhammer, Lira, tina,
Lanberger, Glosz, Pallik-
Stüaszny, L. Edmund,
Hoffmann zongorák rend-
kívül nagy választékban
kaphatók. Ár- és János-
váb a legcsöbb és leg-
jobb árú részlete
kapható KAIN hánszer-
tésű Szubotica, Városháza

Fahasítógépeket
és
körfürészeket
gyárt és azonnal szállít
Neukomm Bálint fiai
gép- és rézműárnyár, vas- és fémöntőde Vršac
Telefon: 51 357 Telefon: 54

Tisztátalan vér
SZIFILISZ
gyógyítható
„SIGMARGYL“
pasztillák al
Dr. Pomarčič párisi tudós legújabb találmányával.
A negyedik doboz (120 lapdac) után a vér teljesen
tisztá lesz. A Közegészségügyi Minisztérium által
43367. szám alatt engedélyezve. — Ismertetést 2
dínár helyeg ellenében küldök
Josip Pantić Beograd, Kr. Natali e 5.
(Az udvarban)

LEGHÜTÉS - JÉGGYÁRTÁS
minden szakértelem és vegyszer nélkül
BROWN-BOVERI HÜTŐ-
szab. **A-S** AUTOMATÁVAL
Egyszerű! Nincs kezelési Vesélytelen! Nincs utántöltés!

ÜZEMBEN MEGTEKINTHETŐK:
Korhec Gyula, hentesüzem, Subotica
Nagy Sándor, jéggyár, Bača-Topola
Czinde Lajos, jéggyár, Bajmok
Görber Sördepot, Sombor
Közkórház Osijek
Brettráger Jakab, hentes, Prig. Sv. Ivan
Dorris Ádler Jakab, cukrász, Novi-Sad
A hűtőautó natta mellett első angu ammoniak-kompresz-
szorokkal szolgálhatunk!
GELÉRT IKNÁU ES ZÁRA R. T.
BUDAPEST, VI. Podmanizky-u. 41 — Telefon: Aut. 212-91
WIEN — BRÜNN

A tavaszi szezonra
festékruha, fűrés, lakó és fal-
mészták a legolcsóbban szerezhetők be
Mirko Kamar
festékárnyüzletében Subotica, Fra Jeko trg. 6.
a barók temploma során

SLAVEKS FURNIROKAT
legjutányosabban szerezheti be
SLAVEKS D. D. ZA ŠUMSKU INDUSTRIJU
Zagreb, Brod n/S vezérképviselőjénél
LUDWIG HUBERTISIN, NOVISAD
Cara Dušana 33. Postafiók 25

Vazmoslav Vukuša
nyu almazott vám-tő elügyelő
Novisadon, Kr. Aleksandra ul. 15 alatt
(ejárat Jermanska-uccáról)
vámzpeditör-irodát nyitott
amely mind neki részére a egymelében ajánlható
T. telefon 27-58 1727

Suboticán, vasutal szemben levő
Obilić vendéglő
elsőrendű, régi jólbevezetett üzlet május elsejétől
haszonbérbe, vagy elszámolásra átadó
Szükséges tőke 70—80.000 dinár
Érdeklődni **Andrija Schwarenál**, Subotica 412

Brod n/S-i vagongyár
felvesz nagyobb
számu, tapasztalt
vasesztergályost,
kazánkovácsot és
kovácsokat
gépmunkára
Jelentkezés írásban vagy személyesen a gyárvezetősnél

Nem a hangzatos cím,
hanem
az ár és minőség
a fontos!

Legújabb tavaszi áraink:

Férfiling	35	Női selyem- harisnya	13
Férfiling, 2 gallérral	38	Női harisnya	6
Clasé keztyü	49	Férfizokni	4 ⁵⁰
Szarvasbőrkezyü	38	Férfizokni, mintás	6
Női cérnakeztyü	11	Selyemnyakkendő	4
Női flórhárisnya	12	Selyemnyakkendő (nem horgolt)	8

BRAĆA LITTMANN
SZUBOTICA
(Huspiac)

Eredeti perzsaszőnyegek minden nagyságban és minőségben
valamint mindennemű **gépszőnyeg** legolcsóbb áron kapható. Az ország legnagyobb szőnyegraktára
Mahmud Skender-Safikjurd'i

Központ: Beograd, Knez Mihajlova 22. — Telefon 53-42

Fiók: Novisad, Vilsonov trg 7

NYILT-TÉR

Oglas o prodaji stečine mase

Potpisani kurator mase ovim obnarodujem, da će se u stečajnu masu ostavine pok. Andrije Žodi iz Subotice pripadajuća u stečajnom inventaru pod stavkama od 1—51. nabrojena roba, čija je procenjena vrednost 38.057.— dinara po ovlaštenju i uz intervenciju stečajnog odbora putem javnog dražbenog nadmetanja u jednoj masi ili u delovima

dne 12. marta 1929. godine po podne u 3 sata u kancelariji dr. Edmunda Silaši advokata u Subotici (L. Badalićeva ul. br. 2.) kao predsednika stečajnog odbora prodati.

Isključna cena je 38.057 dinara. Ko hoće da učestvuje na dražbenom nadmetanju, dužan je svoju kupovnu ponudu pismeno u zatvorenoj koverti najkasnije do 12. marta 1929. god. do 12 sati kod dr. Milana Vujića kuratora mase (Vilsonova ulica 11.) predati i istodobno u ime pišmanine 10% isključne cene t. j. 3800 din. u gotovom novcu položiti.

Nad prispelim ponudama odlučivaće stečajni odbor u svojoj sednici od 12. marta 1929. godine posle podne u 3 sata, pridržavajući sebi pravo, da u koliko ni najvišu ponudu ne smatra odgovarajućom, istu odbije i da odredi usmeno dražbeno nadmetanje, te da isto odmah održi. Stečajni odbor pridržava sebi pravo, da u koliko i na usmenom dražbenom nadmetanju stavljenu najvišu ponudu ne smatra odgovarajućom istu odbije, mene ovlasti da stečajnu masu u delovima prodajem.

Oni, koji su podneli pismenu ponudu, dužni su dražbenom nadmetanju određenom za 12. marta 1929. godine u 3 sata posle podne lično pristupiti, i onaj, čija se ponuda primi, dužan je pišmaninu do visine kupovne cene nadopuniti, odnosno kupovnu cenu odmah u celini isplatiti, a kupljenu robu u roku od 48 sati odneti. Ujedno je kupac dužan 1% kupovne cene u ime kupovne pristojbe u taksnim markama na dražbeni zapisnik priljepiti.

U koliko onaj, čiju ponudu stečajni odbor primi, dražbenom nadmetanju ne pristupi ili u svemu neudovolji nagred izloženim dražbenim uslovima, gubi položenu pišmaninu, te će se na njegovu štetu i opasnost održati odmah novo dražbeno nadmetanje.

Relektanti mogu pogledati stečajni inventar kod mene u mojoj kancelariji svakog dana posle podne od 3—4 sata, a rolu pak sa mojom intervencijom u isto vreme u Jugoslovom stovarištu (Aleksandrova ul.) do 11. marta 1929. godine.

Kako stečajni odbor tako i ja ne primamo na sebe nikaku garanciju niti u pogledu kvaliteta, niti u pogledu kvantiteta robe.

Subotica, dne 6. marta 1929.

Dr. Milan Vujić
kurator mase.

2901

Tég a gyár eladása

Folyó hó 28-án d. e. 9 órakor Sztara-Kanjizsán a városházán megtartandó bírói árverésen eladásra kerül a esőben levő Bata-féle gőztéglagyár. A gyár teljesen jó karban és üzemképes állapotban van, modernül felszerelve, közvetlenül a város mellett, a vasúti és hajóállomás közelében fekszik, kapacitása 3 millió darab. A gyár 1927-ban épült, nagy körkemenccel, munkáslakásokkal, nagy szárítókkel és minden szükséges mellékberendezéssel ellátva, minden a legjobb karban. A gyárhoz tartozik 5 hold föld. Kiküldési ára 600.000 dinár. Közlekedési felvilágosítással alulírott főmegmondnok szolgál.

Szenta 1929 március 3.

Dr. Miloš Knežević
ügyvéd — Szenta
esőfőmegmondnok.

2067

Értesítés

Tisztelettel értesitem a t. rádiótulajdonosokat, hogy *Paldsthy Ferenc ur folyó évi február 18-án cégünköt mint társ kilépett* és így nincs feljogosítva alulírott cég nevében üzleteket kötni.

Ha netán valakinek alulírott céggel szemben bármilyen követelése van, úgy azt »ELEKTRON« villamossági és rádióvállalatnál Kulán 8 napon belül annál is inkább jelentse be, mert a később érkező bejelentések tudomásul nem vétetnek.

Vállalatomat továbbra is »ELEKTRON« cég alatt vezetem, ahol a legjobb készülökeket és alkatrészeket tartom a nb. közönség részére raktáron.

»ELEKTRON« METZ V.

villamossági és rádiótechnikai vállalat
KULA.

2081

Értesitem nagyrabecsült vendégeimet, hogy **fodrászüzletemet** f. hó 4.-én áthelyeztem **Soko ska ul. és B. Sudarevićeva ul. sarkára.**

Teljes tisztelettel

Szkała István, fodrász

1770

Beograd központjában

„RUSKI CAR“

étterem és kávéházban első

rendű konyha, szolid árak.

figyelmes kiszolgálásért felel:

Rácz Lajos tulajdonos

Az
SHS. királyság
CIMTÁRA

III. kiadás

az 1929 évre

Kereskedők, iparvállalatok, kölgazdászok
figyelmébe!

Az ezévi kiadás a nagy érdeklődés folytán gyorsan elfogy. Sieset tehát a rendelés feladásával!

Jugos'. Rudolf Mosse A. D.
Beograd, Terazije 25

kiadása

Vérnarancs

a legvalóbb minőségben
megérkezett és kapható

Minaesek és Almási cégnél
Subotica, Zrinjski trg 14

1908

2907

Novisadon

az Ustavska ulica 2. szám alatti

há z 3 szobás lakással

5 raktárral, 1 nagy istállival és nagy udvarral egy, eselleg több bérletnek k i a d ó

Eckstein Simon cégnél Novisad

FIGYELEM!

Beogradban ruhát

mérték u an legszebben, a legjobb anyagból, legolcsóbban, a legmodernebb kivitelben garanciával készítek

Kedvező fizetési feltételek. — Győződjék meg állításaim valódiságáról. — Keressen fel vételkényszer nélkül!
FRANJO KORAJ angol divatszabó BEOGRAD,
Kralja Milana 48. — az udvarban 2009

Építkezők figyelmébe!

Mielőtt üvegezést végeztet, kérjen tőlem árajánlatot! Üvegezést négyzetméterenkint valódi belga üvegből legolcsóbb napi áron végzek

Kész ajtók és ablakok állandó raktára
WANDMANN üveges, Subotica
Zrinjski trg 2 1877

REUMA

Köszönőlevél

Dr. I. Rahlejev urnak

Beograd

Sarajevska 70

Igen tisztelt doktor ur — két hónappal ezéltt rendeltem Önnél egy üveggel az Ön **RADIO BALSAMIKA** gyógyszeréből, minthogy sokat szenvedtem a reumától. A fájdalomak már egy üveg elhasználása után majdnem teljesen megszűntek, amiért is a leghálásabb köszönetem fejezem ki Önnel és egyuttal kérem, küldjön nekem utánvételt még egy üveggel az Ön kiváló hatású gyógyszeréből. Borovó, Vukovár mellett, 1926. szeptember 1. — DRAGUTIN F. ANRAT, vasutas.

A **Radio Balsamika** gyógyszert készíti, árusítja és postai utánvétellel szállítja Dr. I. Rahlejev „Radio Balsamika“ laboratoriuma Beograd, Sarajevska 70. 1370

DUGHAGYMA

prima gömbö yü áru, legolcsóbb napi áron kapható

Kovács Bálintnál
Novisad, Futoški put 4

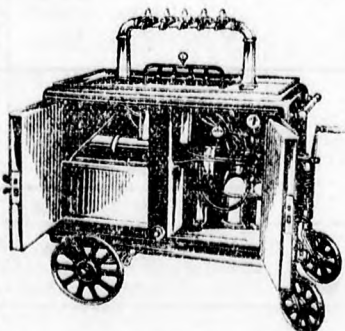
PENZ

kölesönt kaphatnak mezőgazdák, rövidebb vagy hosszabb időre a legolcsóbb kamat mellett. Elintézés azonnal. Ingatlanok vétele és eladása felvilágosítás levélben is díjtalan. — Képviselek mindenütt felvételnek.

„VARDAR“ BANKIRODA

NOVISAD, Vasut utca 62

1803

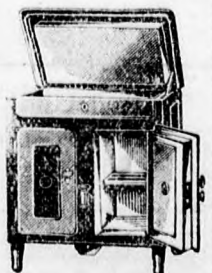

Szabadalmazott jég szekrényeket

40% jégmegtakarítással gyárt

Braća Goldner Subotica

többszörösen kitüntetett jég szekrénygyára — Jugovića 20 — Kérjen árjegyzéket

398

Ondolálás villanygéppel, „Dauerwellen“, Wasserwellen“ hajfestés a legolcsóbb árban a párisi **V. Bulajic** **SUBOTICA** Aleksandrova 15 Prokesci-palota

Szives tudomására hozom a t. hölgyközönségnek,
hogy

tavaszi ujdonságaim
megérkeztek

Hegyi Fülöp Subotica
női konfekció-áruháza

1971

Noviszádi raktárunkról

azonnal szállíthatunk előnyös árak és kedvező
fizetési feltételek mellett:

- 1 drb 2-es számú »Radikal« hegyező-és hámozógépet, Wörner gyártmány, 10 q órai teljesítménnyel;
- 1 drb nyomótömlőszűrőt, Wörner gyártmány, 80 tömlővel á 90 mm, teljes magassága 3000 mm;
- 2 drb négyrétű szabadonlengő Wörner gyártmányú sikszitát 2 töret és 2 simahenger részére;
- 1 drb hatrétű szabadonlengő Wörner gyártmányú sikszitát 3 töret és 2 sima henger részére;
- 2 egyszerű felbontógépet, 1-es szám, Wörner gyártmány;
- 3 önműködő Wörner gyártmányú nedvesítő készüléket;
- 1 osztott 30g számú »Nova« dara- és darcetiszítógépet, Wörner gyártmány, legújabb szerkezet;
- 1 dupla 30d számú »Nova« dara- és darcetiszítógépet, Wörner gyártmány, legújabb szerkezet;
- 1 kombinált 9/14-es számú Ganz-gyártmányú hengerekkel, 650×220 mm-es hengerekkel, faszekrényben;
- 1 dupla diagonális Ganz-gyártmányú töretőhengerekkel, Dr 22/60, 600×220 mm-es hengerekkel, vasszekrényben;
- 1 dupla diagonális Ganz-gyártmányú örfőhengerekkel Ds 25/60, 600×250 mm-es hengerekkel, vasszekrényben;
- 1 dupla diagonális Ganz-gyártmányú töretőhengerekkel Dr 25/80, 800×250 mm-es hengerekkel, vasszekrényben;
- 1 dupla diagonális Ganz-gyártmányú töretőhengerekkel Dr 25/100, 1000×250 mm-es hengerekkel, vasszekrényben.

RECORD-ERDŐS

IPARI és KERESKEDELMI R. T.

NOVISAD, Temerinska ulica 8

BÁRÓ A KATEDRÁN

NOVOSZEL ANDOR
POSTHUMUS REGÉNYE

45

László talán ép oly elfogultan nézte, mint amilyen elfogultan lépett be Jenő. Természetesen mindketten a lehetőségig igyekeztek a régi hangot megtalálni.

Beszéd közben a Szeredássyéknaál lefolyt mulatság volt a fő téma.

— Képzeld László, de igazán ne tartson fecsegőnek, hogy ezt a szorosan családi vonatkozású dolgot elmondom, valószínűleg sógorságba keveredem Ernővel. Ugyanis, mielőtt mi reggel eljöttünk volna tőlük, bevezetett az istállóba, hogy az új hátaslovát megmutassa. Mikor keresztül mentünk az udvaron, egész komolyan kérdezte tőlem, volna-e nekem s mit gondolok volna-e a szüleimnek kifogása az ellen, ha ő Vera kezéért jelentkezne.

Lászlónak a beszéd alatt mintha minden csepp vére a szívére szaladt volna. Pedig sejtette, várta, hogy Ernő hamarosan fel fog lépni.

És lám, mégis milyen óriási erejébe került most, hogy higgadtan tétesse magát.

— Képzeld, mennyire meg voltam lepve. Ugyanis Ernő az utóbbi időben alig mutatta magát. Köztünk legyen mondva, én sokkal jobban rokonszenvezem vele, mint Kaiserfelddel.

— No és mit mondott neki?

— Hát nem mondhattam mást, mint ami igaz. Szüleimnek és nekem sohasem lesz kifogásunk az ellen az ember ellen, akit Vera méltónak tart a kezére. Egyébként is bár kissé furesán hangzik, de Vera ebben a tekintetben korlátlanul rendelkezik önmagával.

— Ugy láttam azonban, hogy a válaszzommal Ernő nagyon meg volt elégedve. Erős a gyanum, hogy ezt a kérdést az est folyamán már tisztázta Verával, bár huzagon akárhogy figyeltem is, az uton igazán semmi változást nem vettem észre. Különben is Vera olyan különös az utóbbi időben. Sokszor olyan szótalan, mint egy kísértet.

— Nézze Jenő, mi férfiak igazán ne akarjunk egy női lélek boncolgatásába, tanulmányozásába kezdeni, mert minél jobban belemérülünk, annál jobban észrevesszük, hogy az kiismerhetetlen.

S hogy a maga és vendége gondolatát ettől a témától elvezesse, elővette hegedűjét, de ahelyett, hogy az ígért új dalokat eljátszotta volna, a régi ismert szomornóták kerültek sorra. Hogy milyen vihar volt a szívében, a játéka megmutatta. Jenő bár maga nem értett semmiféle zenéhez, szinte a lelkével hallgatta.

És László önfelédten játszott, játszott. Ha valaki most meg fogta volna a kezét, bizonyosan úgy össze-rezzent volna, mint akit álmából keltenek fel.

Gazsi kopogása szakította félbe a játékot.

— Itt a kocsijelentem alászan.

— Már? — csodálkozott Jenő majd óráját elővéve, persze-persze itt az ideje, de hiszen olyan, mintha csak pár perce lennék itt.

(Folyt. köv.)

MODERN FATELEP

Suboticán, Palički put 7 szám alatt, a teherpályaudvar tözsomzedságában, 1340 négyszögöl területtel, rajta 2450 m² részben emeletes, fedett fészterrel, 4 lóra istállóval, 4 szoba-fürdőszobás és minden mellékkel felszerelt, e' látott azonnal beköltözhető urilakással, külön 2 helységből álló irodával, továbbá házmesteri lakással **f. évi március hó 14-én** önkéntes bírói árverésen, Suboticán a járásbíróóság telekkönyvi hivatalában (21. szoba) d. e. 9 órakor törvényes feltételek mellett eladás a kerül

A telep kitűnően alkalmas fakeskeredésnek, gyár- és nagyobb iparvállalatnak

Előzetes felvilágosítással szolgál **Sipos Károly Fiai** butorgyára is, Subotica, Oslobodjenja ulica 3. — Telefon 205

1057

A szabadalmazott Eternit-

pala-eladás, ugyszintén minden méretű fűrészelt és faragott épületfa, deszka, lécs és cserép, mind elsőrendű minőségben, a legolcsóbb napi áron kapható. Kérjen ajánlatot

Dohány Zoltán fakeskeredő

Telefon 3-65 Szubotica 1938 Telefon 3-65

Legolcsóbb áron készít mindennemű nyomtatványt a

Minerva nyomda r. t.

Rendkívül leszállított árak! A legmodernebb kivitel!

„HERSON“

Subotica, Aleksandrova ul. 15
Ruff enckorkaizlet mellett

BŐRKEZTY ŰK szakosított
javítása, tisztítása és eladása.
Saját készítményű gyeronek-
és nőifehérneműk eladása.
Postán beküldendő keztyűjavítások
gyorsan és pontosan eszközöltetnek

Ugyes levelezőnő

aki a horvát és német nyelvet tökéletesen bírja, és a német gyorsírásban is lehetőleg járatos, azonnal felvétetik **ZWICKY és TSA** hűkjánál
Subotica, Fra Jofe trg 6.

A kávé akkor jó ha friss!

Naponta friss
pörköltkávét

Suboticán csak

Sugár Manonál

Telefon 47

Ujri divatkülönlegeségekben a vezető cég: **VUKOVICS GERŐ, SZUBOTICA** P. & C. Habig, Borsalino és Panizza kalapok, L. B. O. úri és női ha isnyák egye ül lerakata. Allandó dúsz válas tők férfi fehérnemű mérték szerinti s, nyakbendők valódi angol poulowerek és utazóipidőkben Pontos kiszolgálás szolid áru mellett

Legolecsóbb husvétii locsoló parfüm KAICS illatszertárban kapható Nagyban és kicsinyben Rudićeva ulica

LEVELEZÉS

Elsőrendű anyagból, szolid kivitelben, modern vonalakkal készülnek, Braucher butorai. Subotica, Halpiac. 411

Két fiatalember, egyik szőke, másik barna levelezne fiatal leányokkal. A szőke »Bolyas«, a barna »Kék ne-felejt« jellegre kér leveleket. 2096

»Barna« jellegre levél ment poste restante Subotica. 2071

»Jövő« jellegre levél ment poste restante, Subotica. 2070

FOGLALKOZÁS

Magános idősebb uriemberhez rendszerető, tisztá, jól-főző gazdasszony keresetkét Délszerbiába. Ajánlatok a fizetési feltételek, vallás és kor megjelölésével, lehetőleg fényképpel a kiadóhivataltba küldendők »Idősebb néretek« jellegre. 2084

Dörkereskedőségét, szerb, magyar és német nyelvtudással, aki a borszakmában perfect, azonnalra felvevünk. Ajánlatok Reizter és Kriszhaber, Novisad, címre küldendők. 1949

Sófiér, intelligens, józan, mechanikus is, több évi munkással, azonnali belépésre állást keres. Megkeresések Fischer Izsó címre, Bačka Palanka. 2082

Önálló masamódnó, kiváló ízléssel, nagy gyakorlatlall állást keres vidékre ellátással. Cím a kiadóban. 2078

Téglamester jó bizonyítványokkal, kaucióval ajánlatok nagyobb téglagyárba. Cím a kiadóban. 2077

Árusító vagy árusítónő, szerb-magyar esetleg német nyelvtudással, aki a cipőszakmában értés, azonnali belépésre keresetkét. — Ajánlatok »Humanka« cég, Sombor, küldendők. 2063

Tanulói, lehetőleg 4 középiskolai végzettséggel, azonnalra felvételt. Hátter Árpád roviditáru nagykereskedésében, Subotica. 2076

Fűszerkereskedőség kezdő fizetéssel felvételük. Jánosí fűszeres, Margit malomnál. 2061

Ügynök a helybeli fűszer-és esemegkereskedőknél jól bevezetett megbízható fiatal fűszerkereskedőség felvételük. Bővebbet a kiadóban. 2066

Fiatal vas- és fűszerkereskedőség állást keres. — Szíves megkereséseket kér Ivan Kardos címre Braća Fischer cégnél Čakovce. 2072

Nagybirtokosok és cukorgyárak figyelmébe. A gazdasági középiskolán érettségizett, gyakorlati vizsgálva és egy éves gyakorlatlall rendelkező diák, aki jó gazdász, ért a gazdasági gépekhez, önálló munkaerő a Vajdaságban megfelelő állást keres. Cím a kiadóhivataltban. 2035

Építési vállalkozók. Házépítéshez ajánlatok kéretnek. A tervrajzok bármikor megtekinthetők Milutinović, Ostoićeva ulica 34. A közz költségvetés vasárnap délelőtti személyesen adandó be. 2043

Disznószár, szalonna, liszt és egyéb terményképviseletet átvenne jól bevezetett ügynökség Dalmácia területére. Levelüket »Dalmácia« jellegével a kiadó továbbít. 13622

Hölgynyódrászt, elsőrangú munkaerőt magas fizetéssel április elsejére felvételük. Gyermán Pál, Veliki Bečkerek, Aleksandrova 4. 2042

Suche diplomierte deutsche Lehrerin, womöglich evangelischer Konfession, mittleren Jahren auf Gutsbesitz in der Nähe von Vršac zu fünf Kindern. Gute Bezahlung und Behandlung. Adresse in der Administration. 2037

Elsőrendű varrónők állandó munkára azonnali belépésre felvételük Garay felsőruha divatszalonban, Kr. Aleksandra ulica 11. 2055

Festő-vegytisztító intézetünkbe ügyes segédet március 15-i belépésre keresünk. Bácskai i Drug, Stari Bečej. 1980

Ügynökök felvételnek helyben és vidéken, Stern Adolf varrógépraktár Subotica, Jelačićeva ul. 2. 1967

Szabóság, elsőrendű munkaerő azonnali belépésre állást keres. Vidékre is elmegy. V. Osječka ul. 6. 1894

VÉTEL-ELADÁS

KIRAKATÜVEGEK VITRUMNÁL NOVISAD, FUTOSKI PUT 137. 1734

Íróasztal, könyv- vagy írtáskrény, egyszerű, fehér hálószoza, eselődgy és más butorok, ablakok, toll, furdókád stb. eladók. Bogovićeva (volt Kinizsi) ulica 3. jobbra. 2074

Wertheim-szekerényt, kisét, megvételre keresünk. — Ajánlatokat telefon 124 vagy postafiók 108 kérünk. 2028

Sőrféjtőgép, dngaszoló, sörsővegek, stráfkocsi megvételre keresetkét. Geta István, Cantavir. 1985

Temetkezési vállalatokhoz tartozó berendezés eladó. Wágner Ferenc, Stara Moravica. 1977

Sarokház lakásokkal, kisebb házak telekkel posta közelében, villa Palićson két lánc földdel eladók. Földes tulajdólat. 2086

Vas- és fűszerüzlet nagy forgalmu jól szortirozott bovlimentes raktárral tizenkétézer lakosu nagyközségben visszavonulás miatt azonnal átadó. Csak személyesen tárgyalok. Cím a kiadóban. 2099

Karosszéria hatüléses, csukott »Essex« limusin-autóról olcsón eladó. A. Kovács, Sombor. 2090

Furógépek, mindenféle szerzőgépek, szerszámok, használt, de jó állapotban levők, olcsón eladók. Hamburger Industrija, Subotica. 2076

Motorkerékpárhoz használt, jókarban levő oldalkocsit vennék. Ernest Resch, Bács. 2024

Jégsekerényt és fagyaltgépét 4 téglis aparátall keresek megvételre. Inszttitorisz, Vilzonova ul. 44. 1956

APRÓ HIRDETÉSEK

Asztalosok és érittetők figyeimébe!

Kész ajtók és ablakok azonnali leszállításra kaphatók. Megrendeléseket úgy helyben és vidékre méret és rajz szerint vállalok.

Mihály István asztalos Subotica, Zlatarićeva 22 (A fűzőltak'anya közelében)

Modern és stílus butorokat továbbá a szakmába vágó összes munkákat készítenek az utjonnan átépített műbutorgyárakban SIPOS FIAI Zentai ut 3. Telefon 205. Allandó raktár!

Eladó olcsón, jókarban levő 4-6 HP Langen és Wolf stabil benzinmotor Lang és Csad, V. Bečkerek

Eladó 8 HP Első Magyar fogaskerékű magánjáró MAV golyós cséplővel, elektórral és egy magános gőzmagánjáró. Cím: Csapanda, Bács. 1987

Gyermekkosci, jó állapotban levőt megvételre keresek. Cím a kiadóban. 2012 Fűszerüzletberendezés megvételre keresetkét. Pletikoszits István, Cantavir. 2013

Krajčović (Dr. Spitzer-féle) Uj-Vukovári arckrém (nappali és éjjeli használatra), szappan vagy puder használatá fe ül vulhatatlanul eredményes szeplők, patánások, májfoltok, arciszttánságok, arc- és orrvörösségnél Valódi e akis a készítő arcképpel ellátott csomagolásban Arak: krém 8 és 12 dinár, szappan 5 dinár, puder 10 dinár. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és illatszertárakban. Apoteka Krajčović, Vukovári 18.6

Köszönöm! Csak eredeti OLLA-t kérek. Bebizonyíthatóan a legtökéletesebb!

Mészkereskedők és építési vállalkozók figyeimébe! Fával égetett, fehér fimenté darabos mész vizonteladásra, továbbá elsőrendű építőmész minden mennyiségben azonnali szállításra kapható! Versenyképes árak! Révai Adolf, Subotica Sokol-ka 2 — Telefon 5-51 1082

Ugy-e, tudja Ön, hogy mit jelent a »Lea-vaj«, a »Lea-krém« és a »Lea-kozmetika« egyéb speciális és itményei? Az arc állandó üdeségét! A szép arcbőr megővását! Az összes arctisztítánságok kigy gyítását! A szerzőről ingyen postaküld küld »Lea kozmetika«, Beograd Knez Mihajlova 18. III. spr. 3

Villa Palićon, a vasut-állomásnál eladó. Érdeklődni Oszvár Józsefnél. 2093

A Horgosi Közbirtokosság 1929 március 12-én délelőtt 10 órakor a Közbirtokosság irodájában Péter király utca 91. sz. alatt 2 kisejelvezett bikát nyilvános árverésen eladó. 2088

Fűzők, orvosi rendelésre haskötők, a legmodernebb kivitelben Gutainénál VIII., Ostoićeva ulica 32.

Allványok fűszer- és vegyesárúnak pótom áron eladók. Danilo Ivkov, Szta-pár. 2029

Eladó 8 HP Első Magyar fogaskerékű magánjáró MAV golyós cséplővel, elektórral és egy magános gőzmagánjáró. Cím: Csapanda, Bács. 1987

Gyermekkosci, jó állapotban levőt megvételre keresek. Cím a kiadóban. 2012

Fűszerüzletberendezés megvételre keresetkét. Pletikoszits István, Cantavir. 2013

Macesz és törmelék, frissen sült, kapható. Maceszgyár. 2046

Eladó asztalosgépek: 1 gyalugép abrichterrel és vastagsági gyaluval, 53 cm. széles, 1 szalagfűrészhosszfűrészl kombinálva, esztergapad, 1 kis körfűrészl, 1 nagy körfűrészl, 6 HP motor a hozzávaló transzmissziókkal, minden a legjobb karban, üzemen bármikor megtekinthető. Ludwig Schmidt, Veljka Greda. 1979

Eladó Hofherr-Schranzt cséplőgép 8 HP cséplő szekrényvel és elevátorral. 14 éves, Čermik-tractor, 2 éves. Ignatz Jancser, Klek, Haus No 157. 1999

Csukott autó, hathengeres, négysemmélyes, nagyon jó karban, minden elfogadható áron eladó. Cím a kiadóban. 1978

Jólbevezetett vámmalom napi 12 óránkénti 80-100 a őrlőképességgel bérbe vagy megvételre keresetkét. Ponomo leírás és részletes feltételek következő címre kéretnek: Matija Barna, Kula (Bačka). 1963

Salvatoros literes üvegeket keresek megvételre legmagasabb áron. Schwarz Andor, Subotica. 1779

Senta város gyümölcsfaiskolájának és rózsakertészetének árjegyzékét kívánatra megküldi Gallé Viktor, városi kertész, Senta (Bačka). 1817

Borbélyüzlet lakással együtt eladó. Cím a kiadóban.

Féltcher kocsi csukott karosszériával, jég, szóda, ásványviz, tej, stb. szállítására alkalmas. Lauricht Clement gyártmány, nagyon jó karban, új ballon abroncsolással igen olcsón eladó. Bővebb felvilágosítást nyuít »Autocar« Novisad, ahol a kocsi meg is tekinthető. 1838

Műszaki cikkek, Wolfner gépszij SKF golyóscsapágy, 80%-os csapágyfém, asztaloslemez, zsinór, grafit-csomagolás, gummitömítés, réz-, vas-armaturák, vízgőz-, gázvezetékcsövek, felszerelések és más műszaki cikkek kaphatók Barzel vaskereskedés, Subotica. 998

»Diktafon« beszélőgép, kombinált felvétel és leadó, villanymotorral, ügyvédi, kereskedelmi irodákban igen alkalmas: jutányos áron eladó. Gémesi mechanikus Subotica, Paja Dobanovacs, kog ul. 8. 207

KÖLÖNFÉLE

Pincehelyiség raktárnak, borpincének, esetleg pincehelyiségnek május 1-én kiadó. Cím a kiadóhivataltban. 2038

Örökbeadnám öt éves egészséges fiúgyermekemnek. Čukó András asztalos, Toka. 2087

Műhelyhelyiség, bármilyen célra alkalmas, továbbá 2 szoba-konyha kiadó. Cím a kiadóhivataltban. 2002

2 uccai szoba előszobával, konyha, kamrával kiadó. V. Gajeva ul. 68. 2026

Pianino bérbe keresetkét hosszabb időre. Ajánlatok Kurtus fűszerüzletbe, Subotica. 2049

Központonban nagy udvarral minden célra megfelelő nagy mellékhelyiségekkel, két szoba, konyha, előszoba kiadó. Cím a kiadóban. 1547

Modern háromszobás hákás mellékhelyiségekkel együtt VI., Vukovićeva ul. 10. sz. alatt március 15-én kiadó. Bővebbet Hotel Terézia. 1897

Uccai szép szoba villanyval, konyhával, kamrával kiadó I. Jukićeva uccában. Érdeklődő levelet Pallas hirdetőiroda továbbít. 2033

Ha állatait, szárnyasait véstől és betegségektől meg akarja óvni, adjon nekik 2-szer hetenként Nutrint. Kapható szaküzletekben. Postai szétküldés Blum gyógyszerár, Subotica, főpostával szemben. 375

OSRAM NITRA OSRAM OSRAM AZ OSRAM és OPAL égő nem kápráztatja a szemét.

LIFKA-MOZI

Csütörtök - vasárnap

Diadalmas eseménye a szezonnak:

Volga... Volga

Stenka Rasin története filmen

I. rész: Kék vizek partján

II. rész: Napkelet királynője

Minden előadás **Saljapin** dalát énekli **Serjozs Krivcov** baritonisa - **Grosz táncdette**

Rendes helyárak:

Kétszobás uccai lakás előszoba, konyha, speiz és pince május elsejére kiadó. Cím a kiadóban. 2078

Magányos modern 6 szobás lakás azonnal kiadó. Donat. Vilsonova ul. 6. 1966

Kétszobás előszobás uccai lakás mellékhelyiségekkel április 1-re kiadó. Preradovičeva ulica 14. 2070

Üzlethelyiségek azonnalra kiadók, érdeklődni Steiner Kálmánnál Manojlovičeva 3. 1961

Olcsó pénz kiadó hosszabb időre. Szalai, Vukovičeva 17. 2062

Stenografiát, magyart tanulniék. Cím a kiadóban. 2060

Magas tojástermelésű, németországi import törzsek-től származó amerikai fehér Leyhorn, Rhode Island Red és Plymouth Rocks keltetőtojásokra és napocsibékre előjegyzést elfogad Juric Marko baromfitelpe.

Eladási és szállítási feltételek:

1. Az árak helyi értékek, csomagolást szállítást kizárólag és 3 szálalék kezelési költséget felszámítjuk. 2. Megrendelésnél a végösszeg fele része a megrendelőkor előre befizetés, a többi utánvételezzük. 3. Az előjegyzés elfogadásáról vagy elutasításáról mindenként azonnal értesítünk. 4. Feladatlanságot csak az átvételtől számított 3 napon belül vehetjük figyelembe. 5. 10 darabon aluli megrendelést nem fogadunk el.

Tenyésztojások árai darabonként:

Április hó végéig	10 Din.
Május hóban	8 "
Június hó 1-től	6 "

Napocsibék árai darabonként:

Április hó végéig	18 Din.
Május-június hóban	15 "
Július hó 1-től	10 "

Bővebbet

JURIC MARKO
SUBOTICA, Strossmajerova ul. 7

VÁROSI MOZI

Csütörtök-vasárnap

Greta Garbo

a csodaszép filmstar legszebb filmje

A csillagok utja

Egy színésznő története. Főszereplők:

Greta Garbo és Lars Hanson

Kalandorok országában

Főszereplők: Renee Adore, Antonio Morano és Beregi Oszkár

Egy szoba, konyha, kamra március 15-ére kiadó. VII. Hadžičeva ul. 4.

Szépén bútorozott uccai szoba szolid urnak azonnalra kiadó. Harambasičeva ulica 23. jobbra. 2094

Kétszobás uccai lakás úresen vagy bútorozva azonnalra kiadó. Pajo Kujundžičeva 106 2027

Fűtlen jóforgalmu fűszerezésű kiadó. Cím a kiadóban. 2095

MEGHÍVÓ

A Közgazdasági Bank Részvénytársaság igazgatósága

a Szuboticán, 1929. évi március hó 17.-én délelőtt fél 11 órakor, az intézet székházában megtartandó

XXXVII. évi rendes közgyűlésre

a t. részvényeseket tisztelettel meghívja.

A KÖZGYŰLÉS NAPIRENDJE:

1. Az 1928. évre szóló igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentés.
2. A zárszámadások előterjesztése, mérleg-, veszteség-nyereség számla megállapítása, határozathozatal a nyereség felosztása tárgyában.
3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
4. Alapszabálymódosítás iránti javaslat. (53. §.)
5. Választás az igazgatóságba.
6. A jegyzőkönyvet hitelesítő két részvényes kijelölése.

7. Netáni indítványok. (Az alapszabályok 15. §-ának figyelembe vételével.)

Azon t. részvényesek, akik a közgyűlésen megjelenni és szavazati jogukat gyakorolni óhajtják, tartoznak az alapszabályok 10. §-a értelmében a közgyűlés megtartását megelőző legkésőbb 3 nappal megelőzőleg részvényeiket az intézet pénztáránál Szuboticán, vagy a szombori, szentai, bácsopolai, apatini, stara-moravici és pacsi ri fiókintézetek pénztáránál a közgyűlésen való szavazati jog gyakorlása céljából letétbe helyezni. A letett részvényekről kiállítandó elismervények a közgyűlésen való megjelenésre igazolójeget szolgálhatnak.

Vagyon Az 1928. évi harminchetedik üzletév mérlege Teher

		Dinár				Dinár	
Pénzkészlet	Din.	10,370,543.59		Részvénytőke	Din.	1,942,353.58	10,000,000
Idegen pénznemekben	"	140,325.91		Tartaléktőke	"		
Pénzüintézeteknél elhelyezve	"	15,752,802.54	26,263,672	Külön tartalékalap a pénzüintézet változása folytán előállható veszteség lefedezésére*)	"	1,113,284.53	
Váltók:				Záloglevél biztosítéki alap	"	250,000.—	
Személyi hitelek	Din.	23,650,329.40	58,284,925	Értékpapír árfolyam ingadozási alap	"	82,500.—	
Jelzálogilag biztosítottak	"	34,634,596.25		Ingatlan értékcsökkenési alap	"	15,000.—	3,403,138
Kötvénykölesönök:				Tisztviselők és szolgák nyugdíjintézete			3,488,006
Jelzálogkölesönök	Din.	2,762,359.86	3,566,110	Betétek	"		178,773,328
Községi kölesönök	"	803,750.82		Hitelezők	"		29,254,564
Tisztviselők és szolgák nyugdíjintézete			3,323,676	Visszeszámított vállalk	"		4,097,000
Adósok:				Hitelezők idegen értékekben és Report	"		50,258,623
Jelzálog és ingatlan fedezettel	Din.	100,215,585.51	150,647,598	Engedményezett kölesönök:			
Egyéb fedezettel	"	50,432,012.85		Jelzálogkölesönök	Din.	904,411.71	1,708,162
Pénzüintézetek és egyéb adósok idegen értékekben			50,692,092	Községi kölesönök	"	803,750.82	53
Értékpapírok	"	5,324,688		Jelzálogkölesönökből visszatartott összegek és kölesönlebonnyolt.			615,866
Ingatlanok:				Különféle passzívák	"		19,942,245
1 központi, 4 fiókintézési székház, 1 kétemeletes, egy 1 emeletes bérház és egy 1 emeletes szálloda	"	5,822,410	53	Fel nem vett osztalék	"		105,172
Saját földbirtok	"	1,878,891	15	Átmeneti tételek	"		2,045,287
				Nyereség:			
				Átmozgat az 1927. évről	Din.	92,299.42	2,112,578
				Folyó évi nyereség	"	2,020,279.56	98
			305,803,975	47			

*) Az engedélyezett változásiállapottal kapcsolatban létesült külön tartalék.

Kiadások

Üzleteredmény-számla

Bevételek

		Dinár				Dinár	
Kamatok		12,081,414	26	Nyereségáthozat 1927. évről		92,299	42
Adók és illetékek		907,972	91	Kamatok:			
Tisztviselők, lakbérek, drágasági pótlék, tisztelődíjak, szolgák illetményei és üzleti költségek		4,225,789	2	Leszámitolt váltók, jelzálogkölesönök, folyószámlák, előlegek és egyéb kölesönök után		15,430,341	89
Veszteség értékpapírokon		46,367	26	Ingatlan jóvedelem		505,289	
Tiszta nyereség		2,112,578	98	Jutalékok, Report-, deviza és egyéb üzletek eredménye		3,346,192	30
			19,374,122	61			19,374,122

Subotica, 1928. december 31-én.

Megvizsgáltuk és rendben találtuk:

A Közgazdasági Bank R. T. felügyelő-bizottsága

Az igazgatóság

Mielőtt cipőt vesz, tekintse meg a Danica

cipőüzlet kirakatát. Meg fog győződni, hogy a „Danica”-cipő a lelegezőbb, a legtartósabb és azért a legolcsóbb. Tavaszú ajándékok már kaphatók Szubotica, Aleksandrova ulica 7. sz.